

POLSKIE MEDALIERSTWO 2001-2017

I WYSTAWA PRZEGLĄDOWA PSSM

KATALOG WYSTAWY ORAZ MATERIAŁY SESJI
MUZEUM MONET I MEDALI JANA PAWŁA II W CZĘSTOCHOWIE

POLSKIE STOWARZYSZENIE SZTUKI MEDALERSKIEJ ●

CZĘSTOCHOWA 2017

Uczestnicy wystawy:

Bernard Marek Adamowicz
Krzysztof Anuszkiewicz
Tomasz Bylicki
Stanisław Cukier
Magdalena Dobrucka
Majid Jammoul
Stanisław Kościński
Mariusz Kulpa
Edward Łagowski
Paweł Łęski
Dominik Maiński
Alicja Majewska
Marian Molenda
Krzysztof Nitsch
Ewa Olszewska-Borys
Stanisław Pietrusa
Magdalena Schmidt-Góra
Katarzyna Stasińska
Józef Stasiński
Jerzy Filip Sztuka
Józef Wąsacz
Anna Wątróbska-Wdowiarska
Krzysztof Antoni Witkowski

Komisarze wystawy:

Anna Wątróbska-Wdowiarska, Majid Jammoul

Polskie medalierstwo 2001 - 2017

I wystawa przeglądowa
Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej

Częstochowa 2017

POLSKIE STOWARZYSZENIE SZTUKI MEDALERSKIEJ ●

Polskie Stowarzyszenie Sztuki Medalerskiej powołane zostało 17 października 2015 roku a swą rejestrację zyskało w dniu 25 listopada 2015. Jego powstanie jest owocem trwającej już od roku 2013 wspólnej przygody twórczej grona kilkudziesięciu polskich artystów medalierów, którym towarzyszą także kolekcjonerzy oraz osoby zajmujące się naukowo tą dziedziną sztuki. Etapy tego procesu wyznaczały realizacje dwóch dużych projektów medalerskich: „Mój Jan Paweł II. 2014. Medalierzy polscy w roku kanonizacji Jana Pawła II” – zakończonego wystawą w Zamku Królewskim w Warszawie (czerwiec 2014) oraz „Być Razem. Medalerskie rozmowy z Janem Pawłem II” – zakończonego wystawą w Panteonie Narodowym w Krakowie (lipiec 2016). Stowarzyszenie swą siedzibę ma w Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie. Powód i zarazem motyw powstania Stowarzyszenia to potrzeba integracji środowisk zainteresowanych sztuką medalerską a także stworzenie płaszczyzny wzajemnego kontaktu, informacji, wymiany oraz promocji przedsięwzięć związanych z medalierstwem. Dokonuje się to poprzez podejmowanie działań wspierających ten bardzo interesujący i piękny, aczkolwiek czasem marginalizowany obszar sztuki, wiedzy i kolekcjonerstwa. Pierwsza przeglądowa wystawa prezentująca dokonania członków Stowarzyszenia oraz zaproszonych Gości jest pomyślana jako wspólna wizytówka środowiska połączonego pasją do tej formy sztuki, w której to co wielkie, znaczące i ważne szuka swego wyrazu. Ta pasja wyraża się zarówno w twórczości artystycznej członków, w tworzeniu kolekcji a także podejmowaniu prac badawczych oraz teoretycznych dotyczących medalierstwa. Wystawa jest okazją prezentacji osiągnięć twórczych poprzez pokazanie prac powstałych w latach 2000-2017, nabytków pozyskanych do swoich zbiorów czy świadectw innych dokonań kolekcjonerskich lub badawczych wyrażanych w publikacjach z tych lat.

Bernard Marek Adamowicz
Prezes Zarządu PSSM

Medalierstwo polskie cieszy się dużym uznaniem na forum międzynarodowym, w tym na wystawach Międzynarodowej Federacji Medalierów FIDEM. W Polsce o tej pięknej, kameralnej dziedzinie sztuki rzeźbiarskiej mało i rzadko się mówi. Dlatego też polscy medalierzy i miłośnicy medalierstwa zwołali się i w imię promowania tej sztuki założyli Polskie Stowarzyszenie Sztuki Medalerskiej. Tu należy podkreślić wiodącą rolę dwóch Panów: Bernarda Adamowicza – kolekcjonera i miłośnika sztuki medalerskiej oraz Krzysztofa Witkowskiego – założyciela Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie. Dzięki Nim Stowarzyszenie powstało i ma swoją siedzibę, oczywiście w Muzeum w Częstochowie.

Nasza inicjatywa zorganizowania I wystawy przeglądowej PSSM, jako członków Zarządu, miała na celu zaznaczenie obecności Stowarzyszenia w życiu kulturalnym Polski. Kierowała nami chęć pokazania jego zasobów artystycznych, dorobku jego członków – nie tylko medalierów ale i miłośników medalierstwa, teoretyków sztuki oraz kolekcjonerów.

Mamy ambicje aby wystawa stała się początkiem wydarzeń cyklicznych, poświęconych działaniom medalierów Stowarzyszenia, jak i teorii medalierstwa i zagadnień z nim związanych. Myślą przewodnią wystawy są najnowsze osiągnięcia i tok rozwoju sztuki medalerskiej w Polsce XXI wieku. Dlatego obejmuje ona okres od początku nowego stulecia po dzień dzisiejszy. Dlatego również dążymy do rozszerzenia grona wystawców, poza członkami PSSM o zaproszonych gości, wybitnych twórców w dziedzinie medalierstwa.

W tegorocznej I Wystawie Przeglądowej bierze udział 23 twórców i miłośników sztuki medalerskiej.

W myśl naukowego podejścia do tematu, przy wystawie została zorganizowana sesja i panel dyskusyjny, dotyczący aktualnych zagadnień twórczych w medalierstwie Polskim. Nasz przegląd nie jest tradycyjnym pokazem, lecz okazją do rozwijania teoretycznej dyskusji dotyczącej polskiego medalierstwa.

Mamy nadzieję, że I Wystawa Przeglądowa PSSM i towarzysząca jej dyskusja stanowiąc będą poważny krok w kierunku zaktywizowania tak środowiska twórczego, jak i kolekcjonerskiego oraz pobudzi zainteresowanie wokół medalu i medalierstwa w Polsce.

Jako Komisarze wystawy wyrażamy szczególną wdzięczność i podziękowanie wszystkim biorącym udział w tym wydarzeniu: artystom medalierom, kolekcjonerom i teoretykom sztuki za ich twórczy wkład i obecność. Bez Waszego trudu nie było tej wystawy.

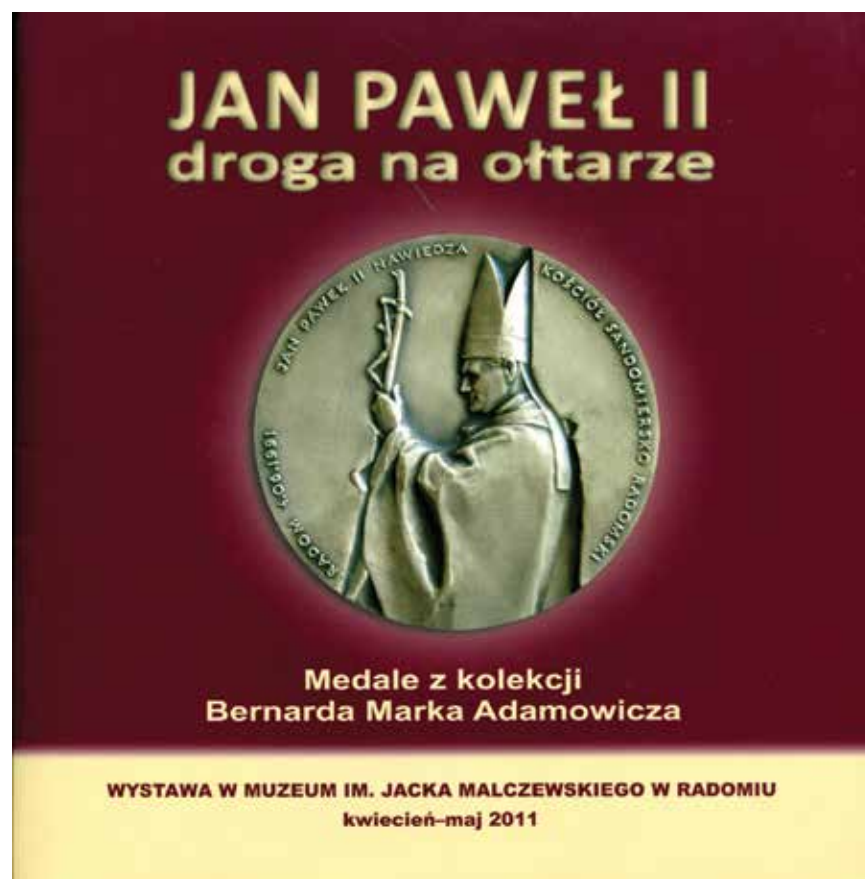
Składamy także podziękowanie Panu Tomaszowi Bylickiemu za jego zaangażowanie w organizację i realizację sesji teoretycznej i panelu dyskusyjnego.

Szczególnie dziękujemy Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II, jego dyrektorowi Panu Krzysztofowi Witkowskiemu i pracownikom Muzeum za udostępnienie nam miejsca gablot, do prezentacji medali i organizacji sesji oraz za sponsorowanie wernisażu i wszelkie ułatwienia techniczne w realizacji naszego projektu.

Zapraszamy i życzymy Państwu przyjemnego obcowania ze sztuką.

Komisarze wystawy:
Anna Wątróbska-Wdowiarska i Majid Jammoul

Bernard Marek Adamowicz

Bernard Marek Adamowicz, Katalog wystawy „Jan Paweł II. Droga na ołtarze”
Radom 2011r., książka – format 20 x 20 cm

Kolekcjoner medali poświęconych Janowi Pawłowi II. Kolekcja była prezentowana w czasie wystaw muzealnych (Radom – 2011, Legnica – 2012, Świdnica – 2013, Warszawa – 2014, Kraków – 2015, Nysa – 2016). Autor katalogów towarzyszących wystawom. Doprowadził do powstania medalierskiego „Pentptyku Legnickiego” – medali poświęconych wizycie Ojca Świętego w Legnicy, który według jego autorskiej inspiracji stworzyli: Magdalena Dobrucka, Józef Stasiński, Zygmunt Brachmański, Andrzej Kołaczyński oraz Grzegorz Niemyjski. Autor propozycji tematycznej klasyfikacji twórczości medalierskiej związanej z Janem Pawłem II. Inicjator i koordynator projektu „Mój Jan Paweł II. Medalierzy polscy 2014”, którego zwieńczeniem była wystawa w Zamku Królewskim w Warszawie. Inicjator oraz animator projektu „Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II” a także jeden z założycieli Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej.

bernard.adamowicz@interservice.biz.pl

Zygmunt Brachmański, medal dwustronny, lany, srebro, Ø 85 mm, 2007 r.

Magdalena Dobrucka, medal dwustronny, lany, srebro, Ø 85 mm, 2012 r.

Krzysztof Anuszkiewicz

Anna Wątróbska-Wdowiarska, Święty Izidorze módl się za nami,
model gipsowy, ø 20 cm, 2017 r.

Urodzony w 1962 r. Studia na Politechnice Gdańskiej, na wydziale Chemii w latach 1981-1987. Praca magisterska z technologii leków przeciwnowotworowych. Poseł na Sejm III kadencji w latach 1997-2001. Aktualnie Prezes Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Augustowie. Kolekcjoner. Zainteresowania: ikonografia świętych w medalierstwie. Prezes Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego w Augustowie od 2009 r. Od 2009 r. oddział PTN Augustów wyemitował 4 medale:

- 65 rocznica Obławy Augustowskiej
- Św. Jan Paweł II – w 15 rocznicę pobytu Papieża Pielgrzyma na Ziemi Augustowskiej
- 100-lecie 1 Pułku Ułanów Krechowieckich
- Św. Izidor – patron rolników, Gmina Augustów

krzysztof_a@post.pl

Tadeusz Tchórzewski, 100-lecie 1 Pułku Ułanów Krechowieckich
im. płk. Bolesława Mościckiego, tombak srebrzony, ø 6 cm, 2015 r.

Tadeusz Tchórzewski, 65 rocznica Obławy Augustowskiej,
tombak, 6,5 x 5 cm, 2010 r.

Tomasz Bylicki

Urodzony w Warszawie 1950; 1968-1973 studia archeologiczne (praca magisterska z numizmatyki antycznej) na Uniwersytecie Warszawskim; 1972-1992 kustosz i kurator Gabinetu Monet i Medali w Muzeum Narodowym w Warszawie; 1971 stypendium Fundacji Margrabiny Umiastowskiej i Emeryka hr. Hutten-Czapskiego w Rzymie; od 1973 r. ekspert Salonu Numizmatycznego PP Desa; 1977 stypendium MKiS w Wiedniu; 1979-1981 główny specjalista w Skarbcu Emisyjnym NBP; od grudnia 1981 członek-założyciel Międzymuzealnego Kolegium Numizmatycznego; 1992-2002 kustosz i kierownik Gabinetu Numizmatycznego Mennicy Państwowej; członek rady muzealnej Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu; od 1970 r. członek Polskiego Towarzystwa Archeologicznego (PTA, później PTAIN); obecnie Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego, 1999-2000 prezes Towarzystwa; 1972-1983 członek komitetu redakcyjnego „Biuletynu Numizmatycznego”; 1974-1983 sekretarz redakcji „Wiadomości Numizmatycznych”; 1995 r. autor stałej ekspozycji obrazującej dzieje Mennicy Warszawskiej, wyróżnionej nagrodą III stopnia przez MKiS w konkursie na najciekawsze wydarzenie muzealne roku; 2007-2016 starszy kustosz w Muzeum Historycznym m.st. Warszawy. Autor i kurator wystaw medalierskich. Bibliofil i zbieracz dawnych map i grafiki, miłośnik sztuki medalierskiej i kolekcjoner medali od lat młodzieńczych. Przyjaciel artystów medalierów; autor kilku projektów graficznych medali zrealizowanych w technikach bicia stemplem i odlwu. 2010-2012 członek i delegat FIDEM (Federation Internationale de la Medaille) na Polskę. Od września 2016 na emeryturze.

Działalność w latach 2000-2016:

- Medale Mennicy Państwowej 1997, Warszawa 2000
- Medale Mennicy Państwowej 1998, Warszawa 2002
- Od antycznej tradycji do współczesnej sztuki medalierskiej [w] Kolekcja medali olimpijskich w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, Warszawa 2016

Wystawy (wybór eksponatów, scenariusz i kuratorstwo):

- Czar srebra i magia złota. W kręgu monet i medali Prus Królewskich, współautorstwo z Romualdą Włodarczak, Muzeum Zamkowe Malbork, czerwiec-grudzień 2006
- Stanisław Sikora (1911-2000), rzeźbiarz i medalier, Muzeum Woli, Oddz. Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, 2008
- Historia i kultura Litwy zapisane na medalach (wystawa współczesnych medali litewskich), Muzeum Woli, Oddz. Muzeum Historycznego m. st. Warszawy, 14.09-17.10.2010
- FIDEM 2010 (dział medali polskich), Tampere (Finlandia), Tampere Art Museum
- FIDEM 2012 (dział medali polskich), The Hunterian, University of Glasgow
- Złoty poczet. Królewska kolekcja medali Stanisława Augusta, Muzeum Łazienki Królewskie, Warszawa, 27.11. 2011 – 1.07. 2012
- Skarby Mennicy Warszawskiej 1766-1868 (Jubileusz 250-lecia Mennicy), Muzeum Łazienki Królewskie, Warszawa, 12.05-1.10.2016
- Gabinet Pomników Warszawskich, wybór eksponatów i scenariusz ekspozycji stałej, Muzeum Warszawy, otwarcie maj 2017

Wystawy zorganizowane z własnych zbiorów, towarzyszące Warsztatom Medalierów Litewskich, Muzeum Żmudzkie ALKA w Telszach, Litwa:

- Medale polskie 1939-2011, Telsze 2011
- Medale polskich muzeów (z okazji roku muzeów), Telsze 2012
- Walka o niepodległość w polskim medalierstwie (150-lecie i Rok Powstania Styczniowego na Litwie), Telsze 2013
tbpl@tlen.pl

Tomasz Bylicki, XXVII-XXVIII Lietuvos Medalio Kureju Stovykla
2011-2012 Medale Polskie – Telsiai Žemaičiu Muziejus Alka, 2014 r., brąz
Autorka Skaiste Žiliene (model gipsowy 2013; r. brąz 2014 r.)

Stanisław Cukier

800 lat – Staniątka II, brąz, 17 x 10,5 cm, 2016 r.

Urodził się w 1954 roku w Zakopanem, gdzie ukończył Liceum Sztuk Plastycznych im. Antoniego Kenara. W latach 1976 – 1981 studiował w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych na wydziale rzeźby. W latach 1981 – 1986 pracował jako wykładowca na wydziale rzeźby w katedrze medalierstwa i małej formy rzeźbiarskiej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Od 1987 roku mieszka w Zakopanem, gdzie pracuje twórczo, uczy i jest dyrektorem Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara. Od 1981 roku bierze udział w konkursach oraz wystawach rzeźby i medalierstwa w kraju i za granicą.
stcukier@poczta.onet.pl

800 – lat Staniątka III,
brąz, 15 x 10 cm, 2016 r.

800 – lat Staniątka IV,
brąz, 15 x 9 cm, 2016 r.

800 lat – Staniątka I,
brąz, 13,5 x 9,5 cm, 2016 r.

Józef Czapski,
brąz, 12 x 11,5 cm, 2011 r.

Magdalena Dobrucka

Ptasznik, brąz, 16 cm, 2005 r.

Studia na warszawskiej ASP, 1971-1976. Od 1976 r. udział w wielu wystawach krajowych i zagranicznych. Członek FIDEM od 1993 r. Główna nagroda FIDEM Budapeszt 1994 r. Grand Prix w wielu międzynarodowych konkursach: Rawenna (1983), Paryż (1984 i 2005), Gdańsk (1986), San Marino (1988 i 1998), New York (1991), Seixsal (1994 i 2008). Prace w muzeach polskich (Muzeum Narodowe w Warszawie, Wrocław, Legnica, Częstochowa, Toruń, Biała Podlaska, Poznań), oraz zagranicznych: San Marino, British Museum, Amerykańskie Stowarzyszenie Numizmatyczne, Holandia, Portugalia, Niemcy, Francja, Chiny i w prywatnych zbiorach kolekcjonerskich.

magdalena_dobrucka@o2.pl

Pegaz,
brąz, 16 cm, 2009 r.

Rex,
brąz, 16 cm, 2010 r.

Słowo,
brąz, 18 x 18 cm, 2015 r.

Podmuch,
gips, 17 x 17 cm, 2016 r.

Majid Jammoul

Syria 2015, brąz, ø 14 cm, 2015 r.

1975 dyplom z wyróżnieniem na Wydziale Rzeźby ASP w Warszawie.
Wykładowca rzeźby na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Damaszku 1975-1981.
Dyrektor Centrum Sztuk Plastycznych w Damaszku 1981-1991.
Udział w wielu wystawach w kraju i za granicą.
Udział w międzynarodowych Biennialach i Sympozjach. Realizacje pomników i rzeźb plenerowych w różnych miejscach w Syrii i w innych krajach. Wiele nagród i wyróżnień.
Prace rzeźbiarskie w zbiorach British Muzeum w Londynie, Muzeum Staatliche Kunstsammlungen Dresden Niemcy, Muzeum Narodowym i Muzeum Sztuki Współczesnej w Syrii, Muzeum Historycznym Miasta Stołecznego Warszawy, Muzeum Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku i w prywatnych zbiorach w różnych krajach.
Udział w Jury wielu konkursów konkursów o tematyce artystycznej.
<https://www.facebook.com/majid.jammoul>
mjammoul@wp.pl

Homo Homini,
brąz, ø 15 cm, 2015 r.

Bóg jest jeden,
brąz, szkło, ø 16 cm, awers, 2016 r.

Belgijska Misja Archeologiczna w Syrii 1974-1986,
brąz, 15 x 12 cm, 2015 r.

Walka o przetrwanie -The imperative of survival,
brąz, ø 15 cm, 2015 r.

Stanisław Kościński

Książ Jan Twardowski, mosiądz, 12,5 x 13 cm, 2011 r.

Urodził się w 1987 roku w Zakopanem. Absolwent Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem (2007 r.) oraz Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; kierunek rzeźba (2013 r.). Obronił dyplom z wyróżnieniem pod kierunkiem Andrzeja Borcza, prof. UMK. Obecnie student IV roku Studiów Doktoranckich w zakresie sztuk pięknych na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. Tworzy głównie w drewnie, zarówno małe formy rzeźbiarskie, jak i kilkumetrowe realizacje. Autor trzech wystaw indywidualnych i uczestnik ponad 20 wystaw zbiorowych w kraju i za granicą.

www.stanislawkosminski.pl
stanley25@op.pl

Grunwald,
mosiądz, 12,5 x 9 cm, awers, 2010 r.

Grunwald,
mosiądz, 12,5 x 9 cm, rewers, 2010 r.

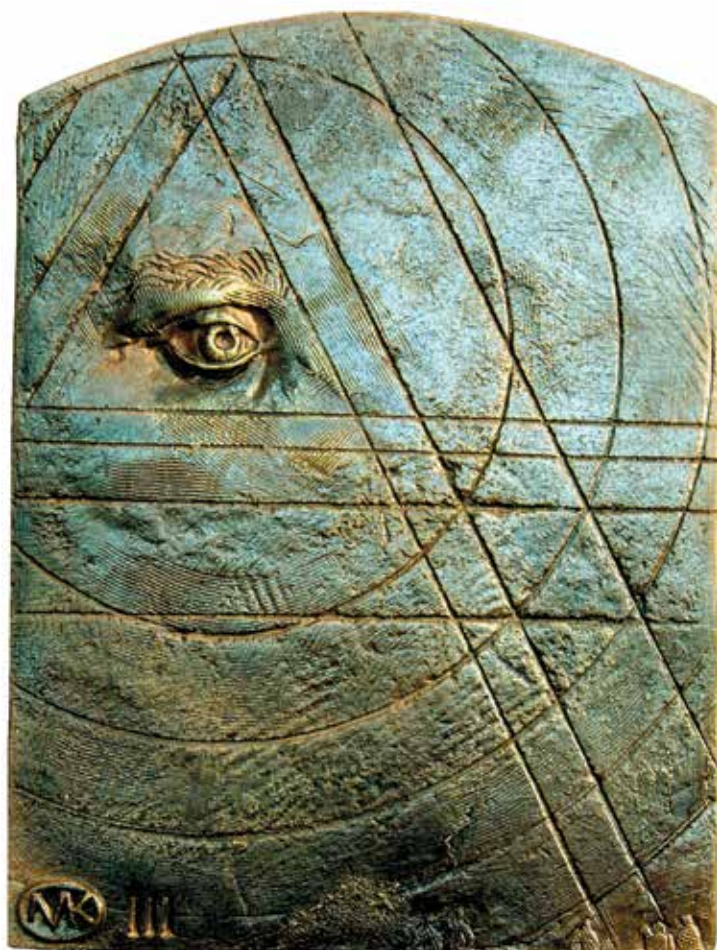

Zachód słońca,
drewno, 17 x 17,5 cm, 2013 r.

Więzi,
drewno, 12,5 x 12,5 cm, 2014 r.

Mariusz Kulpa

Tryptyk Rzymski JP II - Medytacje nad Księgą Rodzaju III, XIV,
brąz, 15 x 19.8 cm, 2012 r.

Urodzony w roku 1946 w Leżajsku. Studia artystyczne na Wydziale Rzeźby krakowskiej ASP. Dyplom w pracowni prof. Hajdeckiego w 1974 r. Od 1977 r. pracownik dydaktyczny gdańskiej ASP. W 2002 r. uzyskał tytuł profesora. Twórczość w dziedzinie rzeźby kameralnej i monumentalnej, rysunku, grafiki, fotografii i innych mediach. Czynn timer uczestniczy w wystawach zbiorowych i indywidualnych, krajowych i zagranicznych oraz konkursach, uzyskując nagrody i wyróżnienia.

Autor 6 realizacji pomnikowych, m.in.: Dar Narodu Polskiego dla Nagasaki (Japonia 1986 r.), Pomnik Jana Pawła II, Gdańsk – Zaspa (1999 r.), Pomnik Polskiego Państwa Podziemnego i AK w Poznaniu (2007 r.). Prace w zbiorach prywatnych i muzealnych, krajowych i zagranicznych. W 2012 r. otrzymał Odznakę Honorową Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, a w 2015 r. Nagrodę Rektora ASP I-stopnia za całokształt pracy dydaktycznej.

m.coolpa@interia.pl

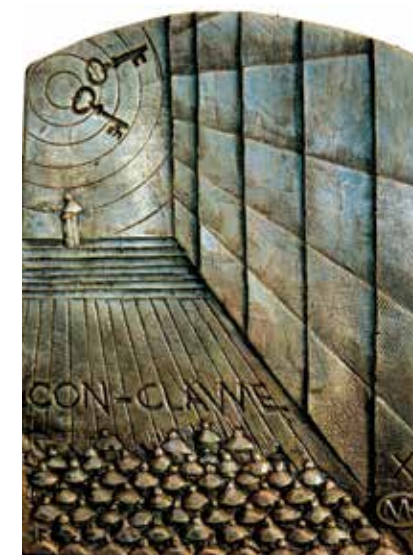
Tryptyk Rzymski JP II – Źródło II, XIV,
brąz, 20 x 16 cm, 2011 r.

Tryptyk Rzymski JP II – Wzgórze w krainie Moria
XIV, XIV, brąz, 20 x 16 cm, 2012 r.

Tryptyk Rzymski JP II
– Medytacje nad Księgą Rodzaju V, XIV,
brąz, 15 x 19,8 cm, 2012r.

Tryptyk Rzymski JP II
– Medytacje nad Księgą Rodzaju X, XIV,
brąz, 15 x 19,8 cm, 2012 r.

Edward Łagowski

Tajemnicze zapiski JP II, brąz, 17 x 12 cm, 2015 r

Urodziłem się 8.08.1943 r. w południowej części Mazowsza. W 1970 r. ukończyłem wydz. rzeźby w warszawskiej ASP. Od tego czasu biorę czynny udział w wystawach i konkursach w kraju i za granicą, uzyskując liczne nagrody i wyróżnienia. Spora część moich prac rzeźbiarskich i medalierskich znajduje się w zbiorach muzealnych w kraju i za granicą.

W ogrodzie,
brąz, Ø 12,5 cm, 2006 r.

Schody,
brąz, Ø 12,5 cm, 2016 r.

Siedząca,
brąz, 13,7 x 10 cm, 2006 r.

Nowy York 11.09.01,
brąz, Ø 14,5 cm, 2006 r.

Paweł Łęski

Aleksander Sołżenicyn, mosiądz, 10 x 14 cm, 2016 r.

Urodzony w roku 1954 w Skierniewicach. Studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Wiedniu w latach 1975-1976 (pracownia Prof. Ferdynanda Welza), następnie w Warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych – dyplom w 1980 roku. W roku 1981 był wykładowcą rzeźby na Uniwersytecie w Kabulu. Był także pracownikiem Muzeum Azji i Pacyfiku, kierował pracownią plastyczną na Zamku Królewskim. W roku 1990 przebywał na stypendium we Francji. Nagrodzony Złotym Medalem, II nagrodą i Nagrodą Papieża Jana Pawła II w konkursach w Biennale Internazionale del Bronzetto Dantesco w Rawennie (Włochy). Wyróżnienie specjalne w międzynarodowym Konkursie Medalierskim w Ein Vered (Izrael). W 2014 r. otrzymał nagrodę od American Numismatic Society J. Stanford Saltus Award. Uczestniczył w wielu wystawach polskich i zagranicznych.

paweleski@wp.pl

Abraham Lincoln,
mosiądz, 10 x 14 cm, 2016 r.

Tadeusz Kościuszko,
mosiądz, 10 x 14 cm, 2016 r.

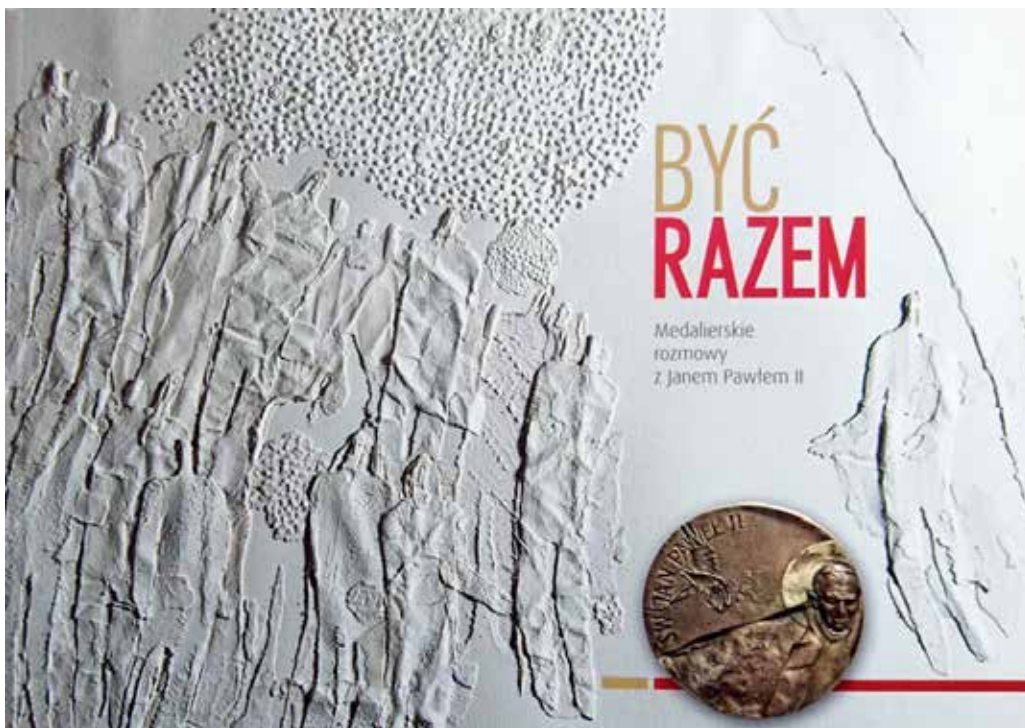

Nelson Mandela,
mosiądz, 10 x 14 cm, 2016 r.

J. J. Rousseau,
mosiądz, 10 x 14 cm, 2016 r.

Dominik Maiński

Autor projektu okładki : Dorota Bryja-Wiśniewska

Dr Dominik Maiński, ur. w 1979 roku w Warszawie, absolwent historii i historii sztuki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, doktoryzował się z historii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na podstawie dysertacji pt. *Obraz Jana Pawła II w polskiej numizmatyce i medalierstwie 1978-2011*, ukończył studia podyplomowe z zakresu „Kształcenia kadry akademickiej do roli wykładowców przedmiotu Ochrona własności intelektualnej” na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, odbył szkolenia zagraniczne na: Uniwersytecie w Reykjavíku, Uniwersytecie Nordland w Bodø, Uniwersytecie Bosforskim w Stambule i Uniwersytecie Azorów w Ponta Delgada, gdzie prowadził również wykłady, pracuje w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL, wykładowca Uniwersytetu Otwartego KUL oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Lublinie, członek Komisji Rewizyjnej PSSM, czynny uczestnik ogólnopolskich konferencji naukowych, autor artykułów naukowych i popularnonaukowych, także z zakresu medalierstwa i numizmatyki, w kręgu zainteresowań badawczych są: rzemiosło artystyczne, numizmatyka i medalierstwo, głównie w ujęciu stylistycznym i ikonograficznym, prawo autorskie w sztuce, sztuka skandynawska, dyplomowany florysta, w wolnych chwilach podróżuje, czego rezultatem są liczne spotkania podróżnicze i wystawy fotografii

dominik.mainski@gmail.com

Bibliografia publikacji dr. Dominika Maińskiego poświęconych zagadnieniom medalierstwa i numizmatyki

Rozprawa doktorska:

- *Obraz Jana Pawła II w polskiej numizmatyce i medalierstwie 1978-2011*, promotor J. W. Sienkiewicz, Katedra Historii Sztuki i Kultury, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2012.

Teksty naukowe i popularnonaukowe:

Kolekcjonerstwo i wystawy medali poświęconych św. Janowi Pawłowi II, [w:] *Materiały pokonferencyjne sympozjum pt. Blask i splendor. Rzemiosło artystyczne od średniowiecza do współczesności*, Instytut Historii Sztuki i Kultury Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, 22-24.06.2016 [w druku].

Wydobyte z przestrzeni. Ewa Olszewska-Borys. Medalierstwo. Michał Borys. Rysunek, teksty D. Maiński, Dąbrowa Górnicza 2016 [katalog wystawy, Pałac Kultury Zagłębia, październik-listopad 2016].

Przy stole z Janem Pawłem II. Artystyczna modlitwa o jedność, [w:] *Być razem. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II*, red. B. M. Adamowicz, Częstochowa 2016, s. 24-33 [katalog wystawy, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, 2016].

Numizmatyka i medalierstwo w kręgu rzemiosła artystycznego, [w:] *O rzeczach pięknych. Rzemiosło artystyczne na przestrzeni wieków*, red. A. Bender, M. Wrześniak, Lublin 2015, s. 81-89, 364-365.

Medalierzy polscy „Mój Jan Paweł II”, aut. B. M. Adamowicz, wstęp D. Maiński, Warszawa 2014 [katalog wystawy, Zamek Królewski w Warszawie, 24.06 – 21.07.2014].

Papieskie inspiracje [o medalu Krzysztofa Chwaleby], „Niedziela Sosnowiecka” 57: 2014, nr 15 (1090), 13 kwietnia, s. VI.

Medale z wizerunkiem Jana Pawła II jako dzieła sztuki, „Przegląd Uniwersytecki [KUL]” 26: 2014, nr 2 (148), s. 22-23.

Sikora Stanisław, [w:] *Encyklopedia Katolicka*, t. XVIII, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, szp. 194-195.

Swoboda i ograniczenia postaw twórczych projektantów polskich monet i medali po 1945 roku, [w:] *Między autentycznością a udawaniem. Postawy twórcze w kulturze współczesnej*, red. A. Kawalec, W. Daszkiewicz, Lublin 2013, s. 197-214.

Tematyka i ikonografia podróży na polskich medalach i monetach upamiętniających Jana Pawła II, [w:] *Aksjologia podróży*, red. nauk. Z. Krawczyk, E. Lewandowska-Tarasiuk, J.W. Sienkiewicz, Warszawa 2012, s. 115-131.

Tematyka i ikonografia monet Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, [w:] *Labor omnia vincit. Studia z zakresu muzealnictwa, turystyki, sztuki i ochrony zabytków. Księga jubileuszowa w 70-lecie urodzin Franciszka Midury*, red. nauk. E. Lewandowska-Tarasiuk i in., Warszawa 2010, s. 339-357.

Wywiady:

Skarbek M., *Osobowość papieża wciąż onieśmiela artystów. Rozmowa z historykiem sztuki dr. Dominikiem Maińskim, autorem pierwszej pracy poświęconej ikonografii i estetyce monet z wizerunkiem Jana Pawła II, emitowanych przez Narodowy Bank Polski*, „Jak w banku. Magazyn pracowników Narodowego Banku Polskiego” 2014, marzec, s. 6-7.

Uczestnictwo w konferencjach, podczas których prezentowane były tematy medalierskie:

I Ogólnopolska Konferencja Medalierska **Medal i medalierstwo na przestrzeni wieków** Muzeum Narodowe w Krakowie, PTN Oddział w Krakowie, Instytut Historii Sztuki UJ, 24-25 listopada 2016 r.

Ogólnopolska Sesja Naukowa **Polskie kolekcjonerstwo rzemiosła artystycznego**, Oddział Warszawski Stowarzyszenia Historyków Sztuki 3-4 listopada 2016 r.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa **Blask i splendor. Rzemiosło artystyczne od średniowiecza do współczesności**, Instytut Historii Sztuki i Kultury UPJPII w Krakowie, 22-24 czerwca 2016 r.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa **Rzemiosło artystyczne na przestrzeni wieków**, Instytutu Historii Sztuki UKSW w Warszawie, Stowarzyszenia Historyków Rzemiosła Artystycznego „ARTIFICIUM”, 21-22 maja 2014 r.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu **Sztuka w kulturze współczesnej pt. Między autentycznością a udawaniem. Postawy twórcze w kulturze współczesnej**, Katedra Teorii Kultury i Sztuki KUL, Katedra Literatury Modernizmu KUL, 14 grudnia 2011

Alicja Majewska

Remake 1992 / 2017, aluminium, 26 x 14 cm, 2017 r.

Rzeźbiarka, medalierka. Dyplom artystyczny z rzeźby w pracowni prof. Adolfa Ryszki w 1986 roku. Studia i kariera zawodowa związana z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Od roku 2005 profesor nadzwyczajny na macierzystej uczelni, od roku 2012 Prodziekan Wydziału Sztuk Pięknych. Autorka 10 wystaw indywidualnych i około 100 wystaw zbiorowych w kraju i za granicą. Członek Międzynarodowej Organizacji Medalierstwa FIDEM, Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej oraz Stowarzyszenia Artystycznego „Otwarte”.

Prace w licznych kolekcjach prywatnych i muzealnych w kraju i zagranicą, między innymi w Muzeum Centrodantesca (Rawenna, Włochy), Medialia Gallery (New York, USA), Śląskiej Galerii Rzeźby (Katowice), Muzeum Medalierstwa we Wrocławiu oraz w Muzeach Okręgowych w Toruniu i Bydgoszczy. Mieszka i pracuje w Toruniu.

alkax@op.pl

Rok Fryderyka Chopina, tombak srebrzony, ø 7 cm, 2010 r.

Remake 1,
aluminium, 26 x 18 cm, 2017 r.

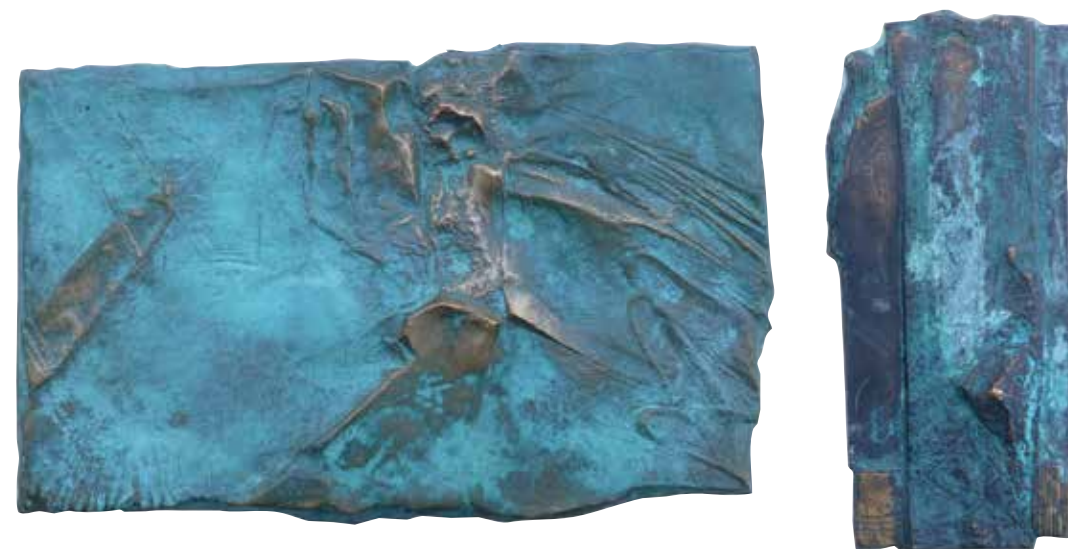
Remake 2,
aluminium, 26 x 18 cm, 2017 r.

Marian Molenda

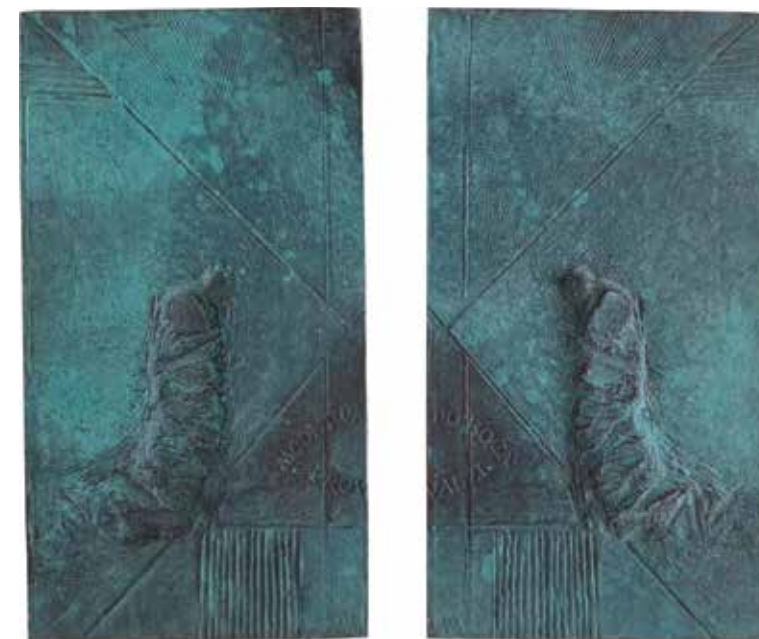
Retrospekcja I, brąz, 25 x 15 cm, 2014 r.

Urodzony w Baranowie Lubelskim. Absolwent PLSP w Nałęczowie, studia na Wydziale Rzeźby PWSSP w Gdańsku (dyplom z wyróżnieniem w pracowni rzeźby profesora Franciszka Duszenki). Brał udział w licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i poza granicami m.in.: w Niemczech, Czechach, USA, Francji, Rosji, na Węgrzech, w Chinach. Laureat wielu nagród i wyróżnień. Prowadzi dyplomującą pracownię rzeźby w Instytucie Sztuki Uniwersytetu Opolskiego na stanowisku profesora.
marianmolenda@interia.pl

Retrospekcja II,
brąz, 25 x 15 cm, 2014 r.

Introspekcja II,
brąz, 40 x 15 cm, 2010 r.

Modlitwa, brąz, 25 x 25 cm, 2014 r.

Krzysztof Nitsch

Cykl Turbulencja, brąz, 16 cm, 2015 r.

Urodzony w 1948 r. Studia na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom w 1975 r. z medalem w Pracowni Prof. Jerzego Bandury. Od 1975 r. pracuje na ASP w Krakowie kolejno jako asystent Prof. J. Bandury, potem Prof. M. Koniecznego. Od 1983 r. jako adiunkt prowadzi samodzielnie Pracownię Medalierstwa i Małych Form Rzeźbiarskich – Odlewnictwo w Brązie. W 1991 r. uzyskuje kwalifikacje II stopnia, w 1992 r. stopień profesora uczelnianego ASP w Krakowie, a w 1997 r. tytuł naukowy profesora. Prof. Krzysztof Nitsch pracuje na ASP w Krakowie, na Wydz. Rzeźby. Wykonuje rzeźby pomnikowe, małe formy rzeźbiarskie i medale. Uczestniczył w ponad 200 wystawach zbiorowych i zdobył 80 nagród. W 1988 r. Telewizja Polska zrealizowała i wyemitowała film „Galeria 37 milionów. Krzysztof Nitsch, rzeźbiarz”. Prace znajdują się w zbiorach w kraju i za granicą, m.in. w British Museum w Londynie, Muzeum Dantego w Rawennie, Muzeum Sportu w Lozannie, Muzeum Toyamury w Japonii oraz w zbiorach prywatnych w Japonii, Rosji, Francji, Niemczech, Argentynie, Ukrainie, USA, Belgii, Holandii, Włoszech, Chinach, Australii.

Cykl Auto 0,
brąz, Ø 16 cm, 2015 r.

Cykl Tunel,
brąz, Ø 16 cm, 2014 r.

Cykl Ochrona środowiska A,
brąz, Ø 16 cm, 2015 r.

Cykl Ochrona środowiska B,
brąz, Ø 16 cm, 2015 r.

Ewa Olszewska-Borys

Tadeusz Strugała, brąz, 10 x 11,5 cm, 2005 r.

Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie; w latach 1960-1966 studiowała na Wydziale Rzeźby pod kierunkiem profesorów Alfreda Jesiona i Franciszka Strynkiewicza oraz Zofii Demkowskiej w Pracowni Medalierstwa. Dyplom uzyskała w 1966 r.

W 1974 roku otrzymała stypendium Rządu Francuskiego, co umożliwiło jej studia w École des Beaux-Arts w Paryżu.

Niezależną twórczość medalierską uprawia nieprzerwanie od 1965 r. W swojej warszawskiej pracowni projektuje i rzeźbi medale do odlewu w brązie, modele medali bitych oraz monet. Wspólnie z mężem, artystą rzeźbiarzem Henrykiem Borysem, zmarłym w 2015, roku realizowała liczne autorskie serie medali lanych w brązie.

Nagrody za całokształt twórczości:

1988 – Nagroda Artystyczna im. Włodzimierza Pietrzaka, PAX, Warszawa.

1993 – *The J. Sanford Saltus Award for Signal Achievements in the Art of the Medal* (Nagroda J. Sanforda Saltusa za Wybitne Osiągnięcia w Sztuce Medalierskiej), przyznawana przez American Numismatic Society w N. Jorku. Ewa Olszewska-Borys jest pierwszym polskim laureatem tej nagrody.

2006 – *Premio Internazionale Fiera di Vicenza alla Carriera* (przyznawana dorocznie w dziedzinie medali i monet za całokształt twórczości), Vicenza Numismatica, Vicenza.

eob@wp.pl

Droga,
brąz, 11,8 x 12,2 cm, awers, 2014 r.

Droga,
brąz, 11,8 x 12,2 cm, rewers, 2014 r.

Dotyk,
brąz, 11,7 x 11,5 cm, rewers, 2001 r.

Dotyk,
brąz, 11,7 x 11,5 cm, awers, 2001 r.

Stanisław Pietrusa

Jesień, brąz, 15 cm, 2009 r

Urodzony w roku 1945, w Stryszawie, woj. małopolskie, ukończył Liceum Technik Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem, a następnie PWSSP we Wrocławiu (dyplom w 1971 roku). Rzeźbiarz, medalier. Udział w kilkudziesięciu wystawach rzeźb i medali w kraju i zagranicą. Uczestnik wielu plenerów ogólnopolskich i międzynarodowych. Autor wielu realizacji rzeźb plenerowych.

Ważniejsze realizacje:

- Poczdam – rzeźby orłów na kamienicy secesyjnej,
- renowacje detali i ozdób na elewacjach kamienic secesyjnych w Bytomiu,
- Strzelce Opolskie – pomnik „Ofiar Wojen i Przemocy”,
- Bytom – pomnik „Ofiar Terroru Komunistycznego”,
- Rybnik – rzeźba ołtarzowa świętego Jana Sarkandra.

Udział w światowych wystawach medalierskich F.I.D.E.M – Kraków, USA, Francja, Portugalia, Finlandia.
spietrusa@onet.pl

Modlitwa za Irak, brąz, 12,5 cm, 2004 r.

Nagrody i wyróżnienia:

- III nagroda na Ogólnopolskim Plenerze Rzeźby Młodych w Legnicy w 1971 r. – rzeźba usunięta z powodów politycznych,
- wyróżnienie w konkursie na medal „25-lecia ZPAP Wrocław” w 1971 r.
- wyróżnienie w konkursie rzeźby plenerowej w Raciborzu, w 1978 r.
- „Biennale Dantesca” w Rawennie w roku 1985 - główna nagroda – Złoty Medal im. Jana Pawła II,
- II nagroda za „Pracę Roku” Okręgu ZPAP w Katowicach, w 1991 r.
- nagroda w konkursie na medal „750-lecia Chorzowa”

Prace w zbiorach między innymi:

Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, Muzeum Miejskie w Gliwicach i Chorzowie, Muzeum J. Dzierżona w Kluczborku, Muzeum Medalierskie we Wrocławiu, Muzeum Dantego w Rawennie, Muzeum K. Szymanowskiego w Zakopanem, w zbiorach prywatnych w kraju i zagranicą

Prace z zakresu rewaloryzacji obiektów zabytkowych:

- Rekonstrukcja orłów na secesyjnej kamienicy w Poczdamie
 - Renowacja rzeźby „Szczurołap” – muzeum w Zabrze
 - Renowacja elewacji kamienic secesyjnych w Bytomiu
 - Renowacja zabytkowej bramy kamienicy w Bytomiu
 - Renowacja trzech figur na zwieńczeniu kamienicy przy ul. Józefczaka 1 w Bytomiu
 - Realizacja „Ściany Pamięci” na cmentarzu żydowskim w Bytomiu
 - Renowacja postaci rycerza- rzeźba zdobiąca elewację kamienicy w Bytomiu.
- Długoletni nauczyciel w Zespole Szkół Plastycznych w Katowicach

Magdalena Schmidt-Góra

Crux fidelis, brąz, 16,5 x 11 cm, 2015 r.

Studia na Wydziale Rzeźby PWSSP w Gdańsku i ASP w Warszawie.
Dyplom z wyróżnieniem w pracowni prof. F. Duszeńki 1990 r.
Samodzielny pracownik naukowo-dydaktyczny na Wydziale Rzeźby i Intermediów ASP w Gdańsku, obecnie prowadzi Pracownię rysunku studyjnego i kreatywnego.
Ważniejsze wystawy indywidualne: Gdańsk, Sopot, Kraków, Lublin, Tallin, Tartu, Kurresaaire – Estonia.
Realizuje rysunki, medale, plakiety, tablice pamiątkowe, statuetki, rzeźby, instalacje przestrzenne, projekty scenograficzne.
Od 1994 r. jest członkiem Scholi Teatru Węgajty, z którą współpracuje przy realizacji średniowiecznych misterii i dramatów liturgicznych, projektując i wykonując scenografie i ich elementy oraz kostiumy. Spektakle w wielu miejscach i na licznych festiwalach teatralno-muzycznych w Polsce i Europie (Vratislavia Cantans; Pieśń naszych Korzeni – Jarosław; Konfrontacje teatralne – Lublin; Warszawa; Das Liturgische Drama in Ost und West – Triento, Brixen – Włochy; Sardinia; Festival des arts sacres Andrei Tarkovski – Abbaye de Pontigny, Francja; Tallin, Estonia; Ateny, Grecja; Gernrode, Niemcy).
magorasch@gmail.com

Z cyklu *Legenda aurea* – St. Lucia, cynk, 8,5 x 12 cm, 2016 r.

Z cyklu *Legenda aurea* – St. Francesco, cynk, 8,5 x 13 cm, 2013 r.

Katarzyna Stasińska

Marysia – urodziny Karola, brąz, 14,2 x 14,5 cm, 2005 r.

Studia ukończyła w 1961 roku na wydziale Architektury Wnętrz Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Liczne realizacje wnętrz (m.in. zamek rodziny Górków w Szamotułach), mozaiki i witraże w kościołach (za które w 1968 r. otrzymała stypendium rządu francuskiego). Pod wpływem męża rzeźbiarza zainteresowała się medalem i małą formą rzeźbiarską. Zaowocowało to wieloma organizowanymi wspólnie z mężem wystawami, zakupami muzealnymi, nagrodami (m.in. złoty medal za rzeźbę w Rawennie). W medalierstwie idzie „swoją własną drogą”, stosuje często głęboki relief, wprowadza emalie, a nawet malarstwo olejne. Wykonuje też medale okolicznościowe, np. medal z okazji odsłonięcia pomnika „Czerwiec, 56” (1980), „750-lecie lokacji Poznania” (2003), „100 lat Roty” (2010). Dla Ojca Świętego Jana Pawła II wykonała medal „Odradzająca się Polska”, który osobiście wręczyła we wrześniu 1981 roku.

Deo Gratias,
brąz, 14,6 x 15,6 cm, awers, 2000 r.

Deo Gratias,
brąz, 14,6 x 15,6 cm, rewers, 2000 r.

Tysięczna audycja,
brąz, 14 x 15,8 cm, awers, 2001 r.

Wanda Błęńska – lekarz trędowatych,
brąz, 15,7 x 14,8 cm, 2001 r.

Śmiejący się Aleksander – Opus 1723, brąz, 7 cm, 2001 r.

Rzeźbiarz i medalier, urodzony w roku 1927 w Poznaniu. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu i w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dyplom otrzymał w pracowni prof. Mariana Wnuka. Twórczość w zakresie rzeźby pełnej i medalierstwa. Zrealizował serie medalierskie: „W 300 rocznicę wygaśnięcia Piastów Śląskich”, „Polska Walcząca na frontach II Wojny Światowej 1939-1945”, serię „Mikołaj Kopernik”, „Medale Jana Pawła II” oraz pomniki: Prymasa Polski kardynała Augusta Hlonda w Bazylice Archikatedralnej w Poznaniu, Pomnik ofiar faszyzmu w Chełmnie nad Nerem, (współautor: Jerzy Buszkiewicz), Pomnik Jana Pawła II we Lwowie (architekt: Zenon Błądek), pomnik Jana Pawła II w Oleśnie. Pracuje w Poznaniu. Pierwszy członek honorowy Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej.

Uśmiechnięta Sylwia, Opus 1725, brąz, 7 cm, 2001 r.

Jerzy Filip Sztuka

Fryderyk Chopin, brąz, 4,7 x 9,8 cm, 2010r

Urodzony w roku 1943 w Częstochowie. Dyplom (1968) na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, tam też kolejne stopnie naukowe (doktorat 1975, habilitacja 1982, profesura 2000). 37 wystaw indywidualnych i ponad 260 zbiorowych w kraju i za granicą. Szereg nagród: m.in. I-sza nagroda w Arezzo 1969 r., nagroda specjalna FIDEM, Budapeszt 1994, oraz nagrody i wyróżnienia w konkursach i wystawach krajowych. Prace w muzeach m.in. Bonn, Chicago, Fulda, Kraków, Montecatini, Poznań, Ravenna, Watykan, Warszawa, Wrocław, Częstochowa. Do 2015 roku pracownik naukowo-dydaktyczny uczelni w Częstochowie, Radomiu, Warszawie. Ostatnio praca na stanowisku profesora zwyczajnego w Politechnice Częstochowskiej. Odznaczony m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2000), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002) a także Medalem Złotym za Długoletnią Służbę (2012). Realizacje w zakresie medalierstwa, małej formy rzeźbiarskiej, rzeźby, malarstwa i rysunku. W roku 1991 wręczył w Watykanie swój medal pt.: „Padre Pio” Św. Janowi Pawłowi II.

kasztuka24@poczta.onet.pl

Jan Paweł II, 1978-2005,
brąz, ø 12 cm, awers, 2014 r.

Jan Paweł II, 1978-2005,
brąz, ø 12 cm, rewers, 2014 r.

Ojciec Św. Franciszek,
brąz, 17 x 13,5 cm, 2016 r.

Tchnął,
brąz, 13 x 12 cm, 2001 r.

Józef Wąsacz

Z cyklu Kraków, **Dobre życzenie**, 140 cm, awers, 2004 r.

Urodzony w roku 1958 w Błędowej Tyczyńskiej. Studia na Wydziale Rzeźby, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom w roku 1985 w pracowni Prof. Jerzego Bandury. W roku 2007 uzyskuje stopień dr hab. sztuki, nadany przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

W dorobku 12 wystaw indywidualnych, oraz udział w 31 wystawach zbiorowych, w tym 12 zagranicznych. Za pracę twórczą otrzymał kilkanaście nagród i wyróżnień, szczególnie w dziedzinie medalierstwa, między innymi: złoty medal na Salonie Rzeźby, Warszawa 1995 r.; pierwsza nagroda – ogólnopolski konkurs otwarty na medal upamiętniający „Tysiąc lat miasta Gdańsk”, Gdańsk 1996.

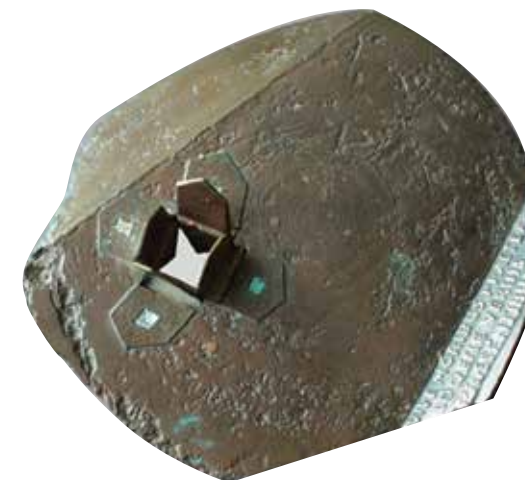
Uzyskał też nagrody za projekty pomników; wyróżnienie w konkursie na pomnik ofiar stalinizmu w Tarnowie 1999 r., wyróżnienie w konkursie na projekt formy przestrzennej o charakterze pomnikowym upamiętniającej obecność Jana Pawła II na Westerplatte, Gdańsk 2011, oraz drugie miejsce w konkursie „Sport i Sztuka 2012” za rzeźbę „Sztafeta trwa”, Warszawa 2012.

Od roku 1989 pracuje w Zakładzie Rysunku Malarstwa i Rzeźby na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej.

wasacz4@poczta.fm

Z cyklu Kraków – **Słodkiego szczęśliwego życia**,
brąz, 14,4 x 7,3 cm, 2001 r.

Z cyklu Memento – **Dom**,
brąz, 16 cm, awers, 2006 r.

Z cyklu Memento – **Pomiędzy**,
brąz, 15 x 16 x 3,3 cm, awers, 2015 r.

75 lat Centrum Onkologii w Warszawie,
brąz, 9,2 x 8,2 cm, 2007 r.

Anna Wątróbska-Wdowiarska

...by czas nie zaćmił i niepamięć, brąz, 15 x 14,5 cm, 2014 r.

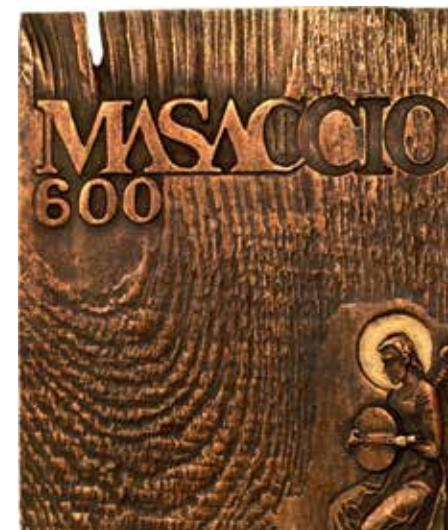
Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, dyplom z rzeźby w pracowni prof. Stanisława Słoniny, nagrodzony medalem im. prof. Mariana Wnuka, aneks z medalierstwa w prac. prof. Zofii Demkowskiej. Członek FIDEM, wiceprezes PSSM.

Karierę zawodową rozpoczęła w 1986 roku.

Najciekawsze osiągnięcia to:

- II miejsce w zamkniętym konkursie ogłoszonym przez Wydział Rzeźby ASP i Naczelnika Miasta Łowicza, z okazji 850 – Lecie Łowicza (medal bity) 1986.
- Nagroda za poziom artystyczny przyznana przez Węgierski Instytut Numizmatyczny, FIDEM 1994 (medal lany).
- III miejsce w konkursie na medal kongresowy FIDEM 1996 (medal bity)
- I miejsce w konkursie ogłoszonym przez Towarzystwo Marii Skłodowskiej – Curie w Hołdzie i Warszawską ASP, z okazji 100 rocznicy odkrycia radu (medal bity) 1996.
- II miejsce w konkursie ogłoszonym przez Urząd Miasta Warszawy na medal poświęcony 400-leciu Stołeczności Warszawy (medal bity) 1996.
- I miejsce w konkursie ogłoszonym przez Kancelarię Sejmu RP na medal sejmowy (medal lany) 1996.
- II miejsce w I Międzynarodowym Konkursie w Tel Avivie (medal lany) 2002.
- Wyróżnienie w II Międzynarodowym Konkursie w Tel Avivie (medal lany) 2002.
- Nagroda Specjalna Przyznana przez Basis School of Sculpture w II Międzynarodowym Konkursie w Tel Avivie (medal lany) 2002.
- I miejsce w Międzynarodowym Konkursie Monetarnym organizowanym przez Mennicę Japońską 2003.
- III nagroda w konkursie VII Jesienny Salon Sztuki w Ostrowcu Świętokrzyskim 2004. (Dante Europeo)
- III miejsce w Międzynarodowym Konkursie Monetarnym organizowanym przez Mennicę Japońską 2004.
- Wyróżnienie w konkursie VIII Jesienny Salon Sztuki w Ostrowcu Świętokrzyskim 2006 (dyptyk „Kropla”)
- I miejsce w Międzynarodowym Konkursie medalierskim „Beauty of Animals” Pekin 2015.

annawatrobksamedale.blogspot.com
beata@medalierstwo.com.pl,

Masaccio 600,
brąz, 11 x 10 cm, awers, 2002r.

Masaccio 600,
brąz, 11 x 10 cm, rewers, 2002r.

Kąpiąca się,
brąz, 6 cm, 2015 r.

Beauty of Animals,
brąz, 13 x 12 cm, 2015 r.

Sala wystawowa Muzeum Monet i Medali JP II w Częstochowie.

Krzysztof Antoni Witkowski (rocznik 1958), numizmatyk, inżynier elektryk, zawodowo zajmujący się radiokomunikacją, pasjonat, operator dźwięku i oświetlenia scenicznego, autor wielu publikacji głównie w dziedzinie zawodowej i numizmatycznej. Właściciel polskiego przedstawicielstwa międzynarodowej firmy President Electronics Poland.

Pomysłodawca i właściciel największej na świecie kolekcji monet i medalów oraz papaliów związanych z pontyfikatem świętego Jana Pawła II (prawie 11 tys. eksponatów), znajdujących się w muzeum otwartym w 2011 roku. Od 6 lat współpracownicy i osoby związane z naszym Papieżem Polakiem na comiesięcznych spotkaniach z cyklu „Z Janem Pawłem II ku przyszłości”, przy niejednokrotnie pełnej sali koncertowej (230 osobowej), przybliżyli postać Ojca Świętego. Zdolności organizacyjne, połączone z wyjątkowym temperamentem oraz wdzięczność za dar łask uzdrawiających po przebytych chorobach powodują u odwiedzających to miejsce przekonanie, że muzeum powstało z miłości, wiary i pasji.

kw@president.com.pl

Konferencja Medalierstwo Polskie 2001-2016

Moderator **Tomasz Bylicki**

Sesja I

Sztuka medalierska :

Alicja Majewska

Medal autorski – wolny, niezależny i pełen znaczeń

Ewa Olszewska-Borys

Polskie medale na wystawach FIDEM 2000- 2016

Sesja II

Muzea, wystawy, publikacje

Krzysztof Witkowski

Muzeum monet i medalów JP II w latach 2011-2016

Barbara Kozarska Orzeszek i Dagna Kochanowska

Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu w latach 2001- 2016

Tomasz Bylicki

Polska sztuka medalierska 2001-2016. Muzea, wystawy, publikacje

Dyskusja

Medal autorski – wolny, niezależny i pełen znaczeń

Wśród licznej grupy odbiorców sztuki „myślenie o medalu” automatycznie przywołuje obraz metalowego, zwykle brązowego lub mosiężnego krążka, pokrytego reliefem, esencjonalnie przekazującego ubraną w artystyczną formę treść. Realizowany na zamówienie społeczne lub instytucjonalne spełnia też rolę misyjną, by nie powiedzieć historyczną, upamiętnia bowiem i honoruje wydarzenia, postacie, czasem nawet określone idee. To klasyka, bita przez mennice lub lana w odlewniach artystycznych.

Nie wypełnia ona jednak całego obrazu dorobku artystów zajmujących się sztuką małego reliefu. Od niemal pół wieku bowiem, część twórców realizuje projekty czysto autorskie, badając i zarazem wykorzystując bogaty w możliwości potencjał tej formy wypowiedzi. Stając się równocześnie fundatorami i kreatorami dzieł, stworzyli oni sobie bezkresne pole do uprawiania sztuki niezależnej, opartej o twórczą wolność, z pełną świadomością konsekwencji jaka z tej wolności wynika. Fundamenty dla takiej postawy zarysowali w ubiegłym wieku: Zofia Demkowska, Adolf Ryszka, Maciej Szańkowski czy Jerzy Jarnuszkiewicz. To ich potrzeba rozszerzania i przesuwania granic otworzyła medal na nowe źródła inspiracji, także na eksperyment i doświadczenie. I to ich dzieła – będące autorskimi kreacjami – znacznie wzbogaciły pojęcie małego reliefu, a w konsekwencji zdynamizowały przemiany we współczesnym pojmowaniu istoty medalu i jego artystycznego wyrazu.

Ważną cechą sztuki współczesnej jest jej pewna nieokreśloność, która wyraża się między innymi przenikaniem dyscyplin i różnorodnością stosowanych mediów. Ten stan płynności oraz niechęć do zamkniętych szablonów wpłynął wyraźnie na postawy twórców zajmujących się sztuką medalierską. Dominują wśród nich rzeźbiarze, co nie dziwi, bo to artyści wyjątkowo wrażliwi i „czuli” nie tylko na eksperyment będący zacznem każdej nowej idei, ale i na wartościach znaczeniowych użytego w dziele materiału.

To właśnie ich rzeźbiarska aktywność, sposób działania, a może przede wszystkim instynktowne odczuwanie przestrzeni, jak sądzę, wprowadza medal autorski w nowe rejony kreacji. Stopniowo, ale konsekwentnie przesuwają granice definicji medalu, wykorzystując szansę jakie daje mała forma i uwypuklona siła koncentracji. W rezultacie coraz częściej w ich dorobku pojawiają się dzieła, które choć trudno zakwalifikować czy skatalogować, to jednak wyraźnie zaznaczają one jedyną w swoim rodzaju wartość, bo są zapisaną w trójwymiarowym małym kształcie twórczą polemiką z tradycyjnym pojmowaniem medalu. Są to już raczej obiekty medalierskie, a czasem unikatowe dzieła, w których autor pozwolił sobie w pełni wykorzystać przyznaną sobie wolność.

Długoletnia praktyka artystyczna pozwala mi dostrzec szczególne wartości w takim właśnie pojmowaniu sztuki małego reliefu. Stają się one coraz wyraźniejsze w naszym uniwersyteckim twórczym laboratorium, gdzie trwa nieustanne badanie zależności związanych ze specyfiką obiektu kameralnego oraz związaną z nim kumulacją treści.

Od ośmiu lat na toruńskim Wydziale Sztuk Pięknych przez pracowników Zakładu Rzeźby realizowany jest Międzynarodowy Projekt Medalierski (koordynatorzy: prof. Joanna Bebarska oraz dr Sebastian Mikołajczak), który jest nie tylko specyficzną platformą wymiany doświadczeń, ale także okazją do prezentacji nowych tendencji i sposobów obrazowania.

W projekt zaangażowali się, co bardzo cieszy, uznani twórcy europejskiej i polskiej sztuki medalierskiej, a co cieszy jeszcze bardziej – pojawiło się i młode pokolenie, doktoranci oraz studenci szkół artystycznych.

Coroczne edycje utwierdzają w przekonaniu, że pojęcie „medal” dla kolejnych pokoleń twórców nabiera nowego znaczenia. Z szacunku dla historii, z zasadami kontynuacji, ale przyjmuje formułę coraz bardziej otwartą, bez klasycznych warunków. Jest godną, kreatywną i nieustanną polemiką z tradycją.

art. rzeźbiarz, dr hab. Alicja Majewska, prof. UMK
Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Alicja Majewska,
Kodeks wobec wartości/ Dziedzictwo, 2015 r.

Bogomil Nikolov, **Cywilizacja**, 2016 r.

Sebastian Mikołajczak, **Samuel Beckett**, 2012 r.

Polskie medale na wystawach FIDEM 2000- 2016

Motywy powstania FIDEM była wiara w sztukę medalu i jej sens. Sztukę trudną, bo wymagającą perfekcji wykonania od artysty, a od wykonawcy metalowych replik medalu doskonalenia techniki i inteligentnej współpracy pomiędzy nimi, by myśl twórcza mogła zostać wyrażona w postaci ostatecznego dzieła. Wydawcy medalu, którzy dali początek Federacji, poczuli się do odpowiedzialności za medalierstwo, jego rozwój i poziom artystyczny, za jego popularyzację, wierząc że sztuka nie znając granic, wznosi się ponad wszelkie podziały i zbliża ludzi. Te szczytne cele są konsekwentnie przez Federację do dziś realizowane. Organizowanym z reguły co dwa lata międzynarodowym kongresom towarzyszą wystawy medalu. W miarę upływu lat organizacja się rozrosła i już nie kilka a kilkadziesiąt państw z całego świata uczestniczy w wystawach, prezentując aktualny dorobek w tej dziedzinie.

W ciągu prawie już 80 lat istnienia Międzynarodowej Federacji Sztuki Medalierskiej, utworzonej w październiku 1937 roku pod nazwą Międzynarodowej Federacji Wydawców Medalu i polskiego w niej uczestnictwa, wiele się w medalierstwie wydarzyło. Wizerunek sztuki medalierskiej na przestrzeni tych lat stale ulegał przeobrażeniom, niekiedy tak radykalnym i śmiałym, że stał się niemal nierozpoznawalny dla odbiorcy, którego świadomość została ukształtowana przez tradycję wielu pokoleń. Spontaniczny rozwój medalierstwa, jaki nastąpił w drugiej połowie ubiegłego stulecia był wynikiem z jednej strony zapotrzebowania społecznego na ten rodzaj sztuki, z drugiej zaś zainteresowania artystów rzeźbiarzy możliwościami jakie kryła w sobie ta niewielka forma plastyczna. Było to nowe spojrzenie na ten niepozorny zarzeźbiony krążek metalu, który upamiętniał wybitne postaci i wydarzenia, którym nagradzano za zasługi. Poszukiwanie innych niż dotychczas rozwiązań formalnych w obrębie dzieła sterowanego dotychczas układem centralnym, wyszło medalierstwu jedynie na dobre. Medal w nowej odsłonie nie przestał pełnić swojej misji społecznej jako nośnik idei, a zyskał na atrakcyjności. Równolegle z tych eksperymentów ewoluował medal osobisty, stanowiący prywatną wypowiedź artysty nie podlegającą żadnym ograniczeniom tak pod względem tematu jak formy. Ten właśnie typ medalu jest najczęściej prezentowany na wystawach FIDEM. Artyści wolą być utożsamiani z tym, co tworzą z wewnętrznej potrzeby w zaciszu swoich pracowni, kiedy mogą pozwolić sobie na całkowitą swobodę, nie troszcząc się o przydatność dzieł. Tak coraz częściej można zobaczyć na wystawach medale unikatowe, wykonane w jednym egzemplarzu, niekiedy z nietypowych materiałów.

Czy wiek XXI wniósł jakieś novum? Polskie medale, prezentowane na międzynarodowych wystawach FIDEM zawsze zwracały uwagę wysokim poziomem artystycznym i nowatorską formą. Można zaryzykować stwierdzenie, że byliśmy prekursorami współczesnego medalierstwa. Wydaje się, że jesteśmy dość odporni na wpływy zewnętrzne, pomimo powszechnego dostępu do informacji. Silna osobowość, indywidualizm, odwaga w penetrowaniu przestrzeni medalu i kreatywność, cechujące polskich artystów sprzyjają tworzeniu własnych, niepowtarzalnych rozwiązań i własnych idei bez konieczności naśladowania, czy wtapiania się w ogólnosiątkowe trendy. Myślę, że w tym względzie należymy do nielicznych. Niewątpliwie zasługi mają w tym uczelnie i środowiska: warszawskie, krakowskie, wrocławskie, a od kilkunastu lat również toruńskie, z których wywodzą się wybitni a nierzadko o światowej renomie twórcy. Obowiązuje bez względu na treść ideową i artystyczną pewna kultura formy, co dla polskiego medalierstwa jest znamienne i zauważalne.

Na przestrzeni ostatnich szesnastu lat polscy medalierzy prezentowali swoją twórczość wśród dzieł artystów z kilkudziesięciu krajów świata na siedmiu międzynarodowych wystawach FIDEM, nie licząc wystawy w Weimarze, towarzyszącej XXVII Kongresowi Federacji która ukazując dokonania ostatnich lat minionego stulecia, zamknęła ostatecznie rozdział historii pięciu wieków medalierstwa.

Polskie działy kolejnych wystaw FIDEM były reprezentowane przez artystów różnych pokoleń. Dzisiejsza medalierska awangarda, twórcy najmłodszej generacji, skłonna raczej do kontestacji niż czerpania z doświadczeń swoich poprzedników, kreuje własny wizerunek medalu. Szczęśliwie, przygotowani przez doświadczenia ubiegłego wieku do przewartościowywania pojęć i otwierania się bez oporu na wszelkie novum, akceptujemy również na płaszczyźnie sztuki wszelkie przejawy potęgi ludzkiej pomysłowości i wyobraźni, które są nieprzewidywalne.

Jak już wspomniałam, jesteśmy zbiorem indywidualności. Twórczość większości medalierów jest z miejsca rozpoznawalna. Reprezentują rozmaite szkoły, różne postawy artystyczne i trendy i to oni nadają tempo zmianom oraz wyznaczają nowe kierunki w sztuce. Pomoć całej tej różnorodności, polskie medalierstwo zachowuje swoją tożsamość głęboko zakorzenioną w europejskiej cywilizacji, co jest jego wielkim atutem.

Ewa Olszewska-Borys

Magdalena Dobrucka, *Ja i moja siostra Mania* (FIDEM 2002)

Jerzy Trzebiatowski, *Dyplom Kai* (FIDEM 2002)

Wiesław Jelonek, *Nadzieja* (FIDEM 2007)

Stanisław Douša, *Wiosenna Nadzieja* (FIDEM 2010)

Wit Piechurski, *Mój mały świat* (FIDEM 2012)

Paweł Łęski, *Granice Wolności* (FIDEM 2002)

Muzeum monet i medali Jana Pawła II

Motyw powstania placówki, która dziś nosi nazwę Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II można opisać jednym słowem – to wdzięczność. Kiedy w roku 2004 Krzysztof Witkowski – częstochowski przedsiębiorca – doznał uzdrowienia z przebytego udaru mózgu, a tę łaskę przypisywał wstawiennictwu świętego Jana Pawła II, podjął myśl stworzenia placówki – wotum, znaku wdzięczności Panu Bogu za odzyskane zdrowie. Znaku, który wskazywałby w sposób jasny i zdecydowany na postać Świętego Pośrednika, a w swej formie odwoływałby się do artefaktów, które już wcześniej, jako pamiątki ważnych wydarzeń gromadził w swym prywatnym zbiorze. Do swej stosunkowo niewielkiej kolekcji poświęconej Janowi Pawłowi II udało mu się dołączyć, naonczas chyba największą, kolekcję medalierską i numizmatyczną poświęconą polskiemu papieżowi stworzoną przez kolekcjonera działającego na emigracji Wojciecha Grabowskiego. To stanowiło podwaliny zasobu powoływanego Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie. Ekspонатów wówczas było 5.500. Zaprezentowane zostały w imponującej oprawie, z wykorzystaniem najbardziej nowoczesnych technik ekspozycyjnych. Warto choćby wspomnieć o użytej technice laserowej, komputerowym sterowaniu oświetleniem, które składa się z blisko 50.000 punktów świetlnych czy innych zastosowanych rozwiązaniach technicznych na miarę XXI wieku.

W sierpniu 2011 roku kardynał Stanisław Dziwisz, w obecności osobistego fotografa papieża Jana Pawła II Arturo Mari, przeciął wstęgę Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II. Dwóch najbliższych współpracowników Świętego Papieża Polaka otwierało podwoje placówki, która rozpoczynała swoją historię a zarazem swój dalszy rozwój.

Dziś po pierwszych latach warto zauważyć, że ilość prezentowanych artefaktów podwoiła się. Wśród obiektów znajdują się rzeczy unikatowe zarówno z obszaru medalierstwa, numizmatyki, ale i różnych, często bardzo osobistych pamiątek dotyczących Papieża. To wszystko tworzy narrację adresowaną do odwiedzających. Opowiadanie wielowątkowe, pełne zaskakujących zestawień i odkryć. Przeszło 12 tysięcy osób, które odwiedziły Muzeum opuściło ekspozycję wychodząc jakby ze spotkania z Janem Pawłem.

Działalność Muzeum próbuje również przybliżyć przesłanie Jana Pawła II, które zawarte jest w Jego dziełach, zapamiętane w bezpośrednich relacjach współpracowników i przyjaciół. Stąd pomysł, by Muzeum stało się miejscem, gdzie każdego 18 dnia miesiąca odbywają się spotkania pod hasłem: „Z Janem Pawłem II ku przyszłości”. Zapraszamy na nie wszystkich, którzy mieli w życiu szczęście być blisko świętego Papieża. Dla realizacji tego zamierzenia powstała specjalna aula. W niej odbyło się już 60 takich spotkań. Składają się na nie: prelekcja, rozmowa ze słuchaczami, prezentacja debutantów – młodych, utalentowanych ludzi oraz koncert artystów reprezentujących różne style i rodzaje muzyki.

Podjęmowane są również inne inicjatywy kulturalne związane z osobą św. Jana Pawła II: festiwale muzyczne dla dzieci i młodzieży, konkursy wiedzy, recitale, wieczory autorskie, wystawy malarskie. Organizowane są również koncerty charytatywne, zjazdy kolekcjonerów, spotkania edukacyjne o charakterze patriotycznym, jak choćby Przeglądy Filmów Dokumentalnych Niepoprawnie Prawdziwych, realizowane wspólnie z Katolickim Stowarzyszeniem Dziennikarzy.

Podejmowane są również inne inicjatywy kulturalne związane z osobą św. Jana Pawła II: festiwale muzyczne dla dzieci i młodzieży, konkursy wiedzy, recitale, wieczory autorskie, wystawy malarskie. Organizowane są również koncerty charytatywne, zjazdy kolekcjonerów, spotkania edukacyjne o charakterze patriotycznym, jak choćby Przeglądy Filmów Dokumentalnych Niepoprawnie Prawdziwych, realizowane wspólnie z Katolickim Stowarzyszeniem Dziennikarzy.

Aktualnie w Muzeum, które jest również siedzibą Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej, prezentowana jest pierwsza przeglądowa wystawa twórczości i dokonań członków Stowarzyszenia oraz ich Gości. Stanowiąc kolejną odsłonę bogactwa współczesnej sztuki medalierskiej, wskazuje zarazem głębię inspiracji jaką wniósł w nasze życie Wielki Papież Polak. Temu Muzeum chcę nadal służyć.

Krzysztof Witkowski

Muzeum Sztuki Medalierskiej

oddział Muzeum Miejskiego Wrocławia w latach 2000 - 2016 r.

Muzeum Sztuki Medalierskiej powstało we Wrocławiu w 1965 r. Początkowo zmieniało swoją lokalizację, by w 1982 r. otrzymać własną siedzibę w kamienicy „Pod Żółtym Słońcem” w Rynku, gdzie zostało do 2005, roku swojego jubileuszu. Cofnijmy się jednak do 2000 r. kiedy to nastąpiły bardzo duże zmiany dla Muzeum. Wtedy to decyzją Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia, trzy muzea połączyły się w jedną placówkę – Muzeum Miejskie Wrocławia, a Muzeum Sztuki Medalierskiej stało się jego częścią, jako oddział.

We wspomnianej kamienicy na Rynku, w latach 2000 - 2006 zrealizowano 39 wystaw. Wśród nich było kilka indywidualnych prezentacji, takich artystów jak Wiktoria Czechowska – Antoniewska – Portret w rzeźbie oraz Wojciech Przedwojewski (ekspozycja w Grudziądzu) w 2000. W roku następnym odbyła się wystawa prac Józefa Stasińskiego. W 2003 r. miały miejsce trzy ekspozycje, po kolei Antoniego Mehla – grafika, rysunek, rzeźba, *Repetycje Stanisława Netsvoldova – rzeźba, medale, grafika i malarstwo* oraz Magdalena Dobrucka – medale i plakiety. Później jeszcze wystawa Prof. Hanny Jelonek w 2004 r., a w 2006 r. Ewa Olszewska-Borys – *Kształt przestrzeni – medale i monety*. Równocześnie powstały ekspozycje starego i współczesnego medalierstwa polskiego i obcego oraz falerystyczne, między innymi na takie wystawy jak:

2000 r.

- *Wratislavia in nummis – medale wrocławskie*

2001 r.:

- *Medalierska kronika wojen śląskich 1740 – 1763*
- *Leopoldina 1751 – 1939. Medale, plakiety, odznaczenia, odznaki*
- *Wielcy i sławni. Ludzie nauki, kultury i sztuki we współczesnym medalierstwie polskim*
- *Medale pamiątkowe Towarzystwa Wiedzy Obronnej*
- *Polskie medale FIDEM 2000*
- *90 lat harcerstwa i 75 rocznica powstania drużyny harcerskiej im. Bolesława Chrobrego we Wrocławiu*
- *Medalierstwo polskie lat 90*
- *Hands across the sea – medale polskie prezentowane na wystawie w Stanach Zjednoczonych*
- *Trojkołka i gość – I edycja wystaw wyszehradzkich*

2002 r.:

- *Medale rosyjskie do 1917*
- *Współcześni wrocławscy medalierzy*
- *Ręce przez ocean – amerykańskie medale współczesne*
- *II edycja wystaw wyszehradzkich*
- *Fidem 2002 Paryż*
- *Współczesne medalierstwo polskie – wystawa odbyła się w Belgii*

2003 r.:

- *Jan Paweł II. 25-lecie pontyfikatu*
- *„In Erz Gegossen... Polnische Medaillenkunst der Gegenwart” – wystawa odbyła się w Niemczech*

2004 r.:

- *Tadeusz Kościuszko. 210 rocznica Insurekcji Kościuszkowskiej*
- *Wystawy światowe, międzynarodowe, krajowe do 1939 roku w medalierstwie*
- *Fidem 2004 Seixal*
- *Mistrzowie Sztuki Medalierskiej na XXX-lecie Muzeum Azji i Pacyfiku*
- *Dary i nabytki w 2004 roku*

Poza trzema głównymi działami Muzeum Sztuki Medalierskiej, w jego zbiorach funkcjonuje jeszcze Dział Pamiątek Kresowych, który w 2001 r. do 2004 r. zorganizował wystawę medali lwowskich towarzyszących Plastycznej Panoramie Lwowa.

W 2005 r. odbyła się wystawa jubileuszowa na 40 – lecie istnienia Muzeum Sztuki Medalierskiej. W tym roku zamknięto sale wystawowe w kamienicy „Pod Żółtym Słońcem” i do 2007 roku wszelkie ekspozycje organizowane przez nasz oddział prezentowano w Ratuszu bądź Arsenale. Wówczas miały też miejsce wypożyczenia do Muzeum Monet i Medali w Kremnicy na wystawy *Polskie plakiety portretowe* oraz wspomnianą już ekspozycję 40-lecia Muzeum Sztuki Medalierskiej.

Mimo braku własnej przestrzeni wystawienniczej w roku 2006 roku odbyły się takie wystawy jak: *Odznaki urzędów, godności, stanowisk, funkcji czy Polska daje przykład, idźmy węgierską drogą* oraz dalej kontynuowano wystawy wyszehradzkie. W roku 2007 roku w Ratuszu zorganizowano wystawę medali i plaket Leszka Wieluńskiego oraz wspólną ekspozycję dzieł Stefana Dousa, Bronisława Krzysztofa, Jerzego Nowakowskiego i Janusza Trzebiatowskiego. We współpracy z OKIS'em i Muzeum w Kremnicy stworzono ekspozycję współczesnego medalierstwa wrocławskiego.

Od 2008 roku oddział Muzeum Sztuki Medalierskiej mieści się w Pałacu Królewskim przy Kazimierza Wielkiego we Wrocławiu. Mimo trwających jeszcze prac wykończeniowych powstała wystawa *Orzeł w polskiej falerystyce* oraz kolejna odsłona wystawy wyszehradzkiej. Ze zbiorów Muzeum Sztuki Medalierskiej wybrano i umieszczono na stałej ekspozycji o historii miasta Wrocławia ponad 160 medali i odznak. W następnym roku zorganizowano dwie duże wystawy - jedną poświęconą 70 rocznicy wybuchu II wojny światowej, drugą 90 - letniej historii Polskiego Czerwonego Krzyża, która powstała dzięki dużemu depozytowi PCK. Jest to okres, w którym oddział wypożycza coraz więcej eksponatów, m.in. do Muzeum Narodowego w Kielcach na wystawę *Historia i Polonia XVI - XXI wiek. Rok Chopina, czyli 2010*, pozwolił na otwarcie, wspólnie z oddziałem historycznym Muzeum Miejskiego wystawy *Impresje Chopinowskie*. W roku kolejnym powstała m.in. ekspozycja *Polskie znaki zaszczytne i honorowe* oraz miało miejsce jedno z większych wypożyczeń - 53 medale do Muzeum Łazienek Królewskich na wystawę *Złoty poczet. Królewska kolekcja medali Stanisława Augusta*. Rok 2012 to przede wszystkim wystawa indywidualna Bronisława Krzysztofa oraz *Medale i plakiety secesyjne z obszaru Austro - Węgier ze zbiorów MSM*. Następny rok zaowocował współpracą, trwającą do dziś z Narodowym Bankiem Polskim, z którym nasze muzeum zorganizowało już 13 wystaw. W tym roku wypożyczono do oddziału Muzeum Militariów 64 obiekty na wystawę *Order Wojenny Virtuti Militari*, która ma charakter stały. Wspólnie z tym oddziałem powstała też wystawa *Powstanie Styczniowe w oczach Zachodu czy Księżę Józef Poniatowski - bohater tragiczny. W 200 rocznicę śmierci*. W kolejnym roku, również z oddziałem Muzeum Militariów stworzono ekspozycję *Legiony Polskie 100 lat czynu zbrojnego*. To czas wielu wystaw dla Narodowego Banku Polskiego, ale też ostatnia edycja wystaw wyszehradzkich. W zeszłym roku, 2016 miały miejsce dwie wystawy indywidualne - Bronisława Krzysztofa oraz Janusza Jutrzenki Trzebiatowskiego, dwie wystawy dla Narodowego Banku Polskiego, wystawa poplenerowa rzeźby *Granit* oraz *Medale papieskie. Kolekcja księdza Jana Bogumiła Stachowiaka*. Te dwa ostatnie lata to też dwa duże wypożyczenia - pierwsze dla Muzeum Narodowego w Poznaniu (75 medali) na wystawę *Przemysł - sztuka - polityka. Wystawy gospodarcze na ziemiach polskich w czasie zaborów 1850 - 1914* oraz drugie dla Zamku Królewskiego na Wawelu, Zamku Królewskiego w Warszawie i Muzeum Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie na wystawę poświęconą Orderowi św. Stanisława.

Jeszcze w poprzednim roku rozpoczęto przygotowania nad dużą wystawą monograficzną rzeźb, plaket i medali Prof. Jacka Dworskiego, która aktualnie jest eksponowana w Pałacu Królewskim we Wrocławiu.

Barbara Kozarska-Orzeszek
Dagna Kochanowska

Anna Wątróbska-Wdowiarska
Muzeum Sztuki Medalierskiej
we Wrocławiu 1965-2005,
plakietka lana, brąz 110 x 110 mm, 2005 r.

Polska sztuka medalierska 2001-2016

Muzea, wystawy, publikacje

(skrót komunikatu)

Przegląd działalności muzeów oraz innych osób i instytucji związanych ze sztuką medalierską, dokonany w lutym 2017 r., obejmuje orientacyjnie lata 2001-2016; oparty jest o ustne relacje kolegów i siłą rzeczy jest pobieżny i na pewno niepełny. Obrazuje on jednak różnorodne zainteresowania i działania kustoszy zbiorów, kuratorów wystaw, autorów publikacji, a także instytucji muzealnych. Z tych ostatnich przegląd nie obejmuje działań najważniejszego ośrodka sztuki medalierskiej w polskim muzealnictwie, jakim jest Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu, a także najnowszego, prężnie działającego prywatnego Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II w Częstochowie. Tym dwóm muzeom poświęcone są na sesji odrębne komunikaty.

Największym osiągnięciem muzealnym w omawianym czasie, związanym ze zbiorami monet i medali, był niewątpliwie generalny remont Muzeum im. Emeryka hr. Hutten-Czapskiego (oddz. MNK) w ramach projektu Europejskie Centrum Numizmatyki Polskiej. Najwspanialsze obecnie publiczne zbiory monet i medali w Polsce doczekały się w 2013 r. otwarcia nowoczesnej, stałej ekspozycji w odnowionych zabytkowych wnętrzach pałacyku Czapskich. Najcenniejsze obiekty z kolekcji opublikowano w albumie „100 rarytasów numizmatycznych w Muzeum Narodowym w Krakowie”, Kraków 2012. Zorganizowano też kilka wystaw czasowych, z których warto przytoczyć dwie. „Miłość rosła wraz z upływem czasu” opowiadała o darczyńcach kolekcji i ich związkach z Krakowem (2016 r.). Wystawa „De re nummaria” prezentowała starodruki opowiadające o sztuce medalierskiej (2016 r.). Gabinet Numizmatyczny MNK zorganizował w Krakowie w listopadzie 2016 r. I Ogólnopolską Konferencję Medalierską pt. „Medal i Medalierstwo na przestrzeni wieków” z interesującym i bogatym programem merytorycznym. Tak wielkiego i niewątpliwie potrzebnego przedsięwzięcia, jak pełna sanacja Gabinetu Numizmatycznego wraz z otwarciem stałej ekspozycji nie podjęła niestety dyrekcja Muzeum Narodowego w Warszawie. Najcenniejsze i liczebnie największe zbiory numizmatyczne w Polsce (ok. 260.000 obiektów, wśród których liczbę dzieł medalierskich można szacować na ok. 40.000) pozostają praktycznie poza zainteresowaniem kolejnych dyrekcji tej instytucji. MNW. Zbiory od ponad pół wieku nie mają ekspozycji stałej (zlikwidowana przed 1966 r.) i w minimalnym stopniu prezentowane są na wystawach czasowych, własnych lub w ramach wypożyczeń do innych muzeów. Wyjątkowo w latach 2012-2016, jako ekspozycję stałą Gabinet Numizmatyczny prezentował w sześciu gablotach, niewielką grupę różnorodnych obiektów, w tym 38 medali od XVI do XX w. 91 medali wybitnych osobistości w dziejach świata zaprezentowało Muzeum na wystawie czasowej w 2012 r. pt. „Wywyższeni. Od Faraona do Lady Gagi”. Kilkoma medalami uzupełniono też wystawy prezentowane przez MNW poza granicami kraju, w Turcji, Chinach i Korei. W stosunku jednak do rangi zbiorów numizmatycznych MNW są to jednak działania niewielkie, nie mogące wyrwać tej placówki z zapości powojennej. Muzeum Narodowe we Wrocławiu prezentuje medale w ramach stałych ekspozycji w galeriach sztuki polskiej i sztuki europejskiej XV-XX w. oraz na wystawach czasowych. Magdalena Karnicka opublikowała dwa katalogi zbiorów. W 2009 r. medale okresu secesji; w 2015 r. medale, monety okolicznościowe i inne. Gabinet Numizmatyczny Ossolineum otrzymał w 1998 r. nowe, wyremontowane pomieszczenia. W 2007 r. na wystawie jubileuszowej „Ze skarbca gabinetu numizmatycznego” pokazał wiele cymeliów ze zbiorów medalierskich. Muzeum Narodowe w Szczecinie prezentowało w 2010 r. medale powojenne na wystawie czasowej, której towarzyszył katalog „Współczesne medalierstwo na Pomorzu Zachodnim”. Gabinet Numizmatyczny Zamku Królewskiego w Warszawie powołany wraz z jego odbudową w 1981 r. otrzymał stałą ekspozycję już w 1985. W salach Zamku miały miejsce ważne wystawy czasowe, jak w 2006 r. „Jan Paweł II na monetach i medalach świata z kolekcji W. Grabowskiego z Londynu. Dwie wystawy poświęcone były historii polskich orderów. Na przełomie 2005/2006 prezentowano wystawę „Za Ojczyznę i Naród. 300 lat Orderu Orła Białego”, której towarzyszył katalog i wydana w dwa lata później monografia „Kawalerowie i statuty Orderu Orła Białego”.

W 2015 r. odbyła się wystawa „Praemiando Incitat. Order Świętego Stanisława 1765-1831. W 250 rocznicę powołania orderu”. Wystawa ta była później prezentowana w Krakowie, w Zamku Królewskim na Wawelu, a następnie w Muzeum Narodowym Litwy, w Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie.

Wystawie towarzyszył katalog. Muzeum Historyczne miasta Krakowa nabyło w 2007 r. kolekcję medalierską złożoną z 428 obiektów, którą opracowała i opublikowała kustosz Danuta Radwan. W 2008 r. Muzeum Historyczne m. st. Warszawy otworzyło po remoncie Gabinet Numizmatyczny wraz z ekspozycją studyjną, oddającą klimat dawnego gabinetu kolekcjonera. Zbiory zostały wyeksponowane i rozłożone w szufladach nowych szaf numizmatycznych, a na ścianach zaprezentowano kolekcję medalionów. Otwarcie Gabinetu w nowym kształcie towarzyszyło wydawnictwo prezentujące jego historię, zbiory, działalność naukową, udział w wystawach i ważniejsze publikacje. Gabinet w takim kształcie, nadanym mu przez kustosz Małgorzatę Dubrowską, przetrwał zaledwie kilka lat i przez nową dyrekcję muzeum został, jako wystawa zlikwidowany, tracąc także samodzielność organizacyjną. Kustosz Gabinetu była także autorką wielu prac z zakresu medalierstwa, z których warto przypomnieć „Medaliony i plakiety. Katalog zbiorów Muzeum Historycznego m. st. Warszawy” (2005 r.). Praca ta została wyróżniona w 2006 r. w VIII Konkursie im. Jana Gawrońskiego przez Zamek Królewski w Warszawie. Pomimo osiągnięć podobny los spotkał Gabinet Numizmatyczny Muzeum Lubelskiego w Lublinie, który w końcu 2016 r. stracił również samodzielność i jako sekcja, wraz z archeologią, etnografią i militariami włączony został do działu kultury duchowej i materialnej. Niejasny jest także los Gabinetu Numizmatycznego byłej Mennicy Państwowej z bogatymi zbiorami współczesnych medali. Gabinet wydał 11 tomów katalogu „Medale Mennicy Państwowej”, ostatnie za rok 1997 i 1998. Obecny właściciel przeniósł Mennicę na peryferie Warszawy po praskiej stronie Wisły, a gmachy Mennicy rozebrał i wznosi na ich miejscu nowe budynki biurowe i mieszkalne. Nie wiemy czy będzie w nich jeszcze miejsce na Gabinet Numizmatyczny. Muzeum Mazowieckie w Płocku prezentuje na stałej ekspozycji 78 współczesnych medali obrazujących życie społeczne i ekonomiczne Płocka w czasach PRL. Muzeum to specjalizuje się ponadto w okresie secesji i na ekspozycji stałej w odrębnej sali prezentuje medale i plakiety tej epoki w ilości 128 obiektów z kolekcji obejmującej ponad 300 dzieł. Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego prezentowało kilka wystaw medalierskich, których kuratorem i autorem towarzyszących im katalogów była Irena Borowczak. Najważniejsze z nich prezentowały dorobek współczesnych artystów: zmarłego niedawno Jerzego Januszkiewicza (2007) oraz żyjących twórców: Joanny Bebarskiej (2001) i Józefa Stasińskiego (2014). Muzeum Zamkowe w Malborku prezentowało ogromną i ważną merytorycznie wystawę pt. „Czar srebra i magia złota. W kręgu monet i medali Prus Królewskich” (2006 r.). Muzeum Narodowe w Poznaniu wydało w 2008 r. katalog zbiorów opracowany przez Marię Stahr pt. „Medale polskie i z Polską związane od XVI do XVIII w.”, obejmujący 432 obiekty. W 2015 r. MNP pokazało wystawę pt. „Przemysł Sztuka Polityka”, autorstwa kustosza Witolda Garbaczewskiego, prezentującą głównie medale wystaw gospodarczych na ziemiach polskich z lat ok. 1850-1914. Wystawie towarzyszył katalog. Muzeum w Chorzowie wydało dwa katalogi zbiorów autorstwa Józefa Dembiniuka: „Katalog odznak i medali bractw strzeleckich na Śląsku...” (2010) oraz „Silesia in nummis. Medale śląskie w zbiorach Muzeum...” (2015). W zakresie rejestracji medali działa kilku kolekcjonerów zrzeszonych w PTN. Są to: D. Budzelewski, K. Drożdż, J. Janczewski, R. Matusiak, O. Paszkowycz, J. Radkowski. Zbiory lwowskie opublikował Igor Chomyn (2015). Aktualny dorobek artystów polskich prezentowany był na wystawach światowego medalierstwa przy kolejnych kongresach FIDEM, którym zawsze towarzyszą obszerne katalogi.

Tomasz Bylicki

Lista prac artystów na wystawie

Adamowicz Bernard:

„Jan Paweł II. Droga na ołtarze”, Radom 2011, *katalog wystawy*,
 „Świadeństwo życia. Jan Paweł II w medalierstwie światowym”, Legnica 2012, *katalog wystawy*,
 „Wobec świętości. Medalierzy polscy w roku kanonizacji Jana Pawła II”. Kraków, Legnica, Nysa 2014, *Katalog wystawy*
 Medale stanowiące „Legnicki Pentaptyk Papieski”:
 Zygmunt Brachmański, srebro, 8,5 cm, 2015 r.
 Magdalena Dobrucka, srebro, 8,5 cm, 2016 r.
 Andrzej Kołaczyński, srebro, 8,5 cm,
 Józef Stasiński, srebro, 8 cm,
 Grzegorz Niemyjski, brąz, 17,5 x 12 cm,

Anuszkiewicz Krzysztof

Tadeusz Tchórzewski – Medal w 65 rocznicę obławy augustowskiej, tombak, 65 x 50 mm, 2010 r.
 Tadeusz Tchórzewski – Święty Jan Paweł II, tombak, 6 cm, 2014 r.
 Tadeusz Tchórzewski, – 100-lecie 1 Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. Bolesława Mościckiego, tombak srebrzony, 6 cm, 2015 r.
 Anna Beata Watróbska-Wdowiarska – Św. Izydor – Patron Rolników, Gmina Augustów, tombak srebrzony, 7 cm, 2017 r.
 Tadeusza Tchórzewskiego – Święty Jan Paweł II, mosiądz, 18 cm, 2014 r.

Bylicki Tomasz

Cukier Stanisław:

800 lat – Staniątka I, brąz, 13,5x9,5 cm, 2016 r.
 800 lat – Staniątka II, brąz, 17x10,5 cm, 2016 r.
 800 lat – Staniątka III, brąz, 15x10 cm, 2016 r.
 800 lat Staniątka IV, brąz, 15 x9cm, 2016 r.
 800 lat – Staniątka V, brąz, 19,5x9 cm, 2016 r.
 800 lat – Staniątka VI, brąz, 21x9,5 cm, 2016 r.
 800 lat – Staniątka VII, brąz, 21,5x11,5 cm, 2016 r.
 Józef Czapski, brąz, 12x11,5 cm, 2011 r.

Dobrucka Magdalena

Podmuch, gips patynowany, 17x17cm, 2016 r.
 Duet, brąz, 17x17cm, 2016 r.
 Rex, 16 cm, 2010 r.
 Ptasznik, Brąz, 16 cm, 2005 r.
 Pegaz, brąz, 16cm, 2009 r.

Jammoul Majid :

Belgijska Misja Archeologiczna w Syrii 1974-1986, brąz, 15x12cm, 2015 r.
 Homo Homini, brąz, 15cm, 2015 r.
 Bóg jest jeden, brąz, 16 cm, 2015 r.
 Syria 2015, brąz, 14 cm, 2015 r.
 Walka o przetrwanie, brąz, 15 cm, 2015 r.

Koźmiński Stanisław

Fides et ratio, drewno, wym. 15x15,5 cm, 2014 r.
 Grunwald, mosiądz, 2010 r.
 Książd Jan Twardowski, mosiądz, 12,5x13 cm, 2011 r.
 Ona, drewno, 21x15 cm, 2015 r.
 Więzi, drewno, technika własna, 12,5x12,5 cm, 2014 r.
 Zachód słońca, drewno, 17x17,5 cm, 2013 r.

Kulpa Mariusz

Tryptyk rzymski JP II – Źródło-II/XIV, brąz, 20x16 cm, 2011 r.
 Tryptyk rzymski JP II – Medytacje nad księgą rodzaju-III/XIV, brąz, 15x19,8 cm, 2012 r.
 Tryptyk rzymski JP II – Medytacje nad księgą rodzaju-V/XIV, brąz, 14,5x19,2 cm, 2012 r.
 Tryptyk rzymski JP II – Medytacje nad księgą rodzaju-X/XIV, brąz, 15x19,8 cm, 2012 r.
 Tryptyk rzymski JP II – Wzgórze w krainie Moria -XIV/XIV, brąz, 20x16 cm, 2012 r.

Łagowski Edward

Tajemnicze zapiski JP II, brąz, 17x12 cm, 2015 r.
 Życie w miłosierdziu JP II, brąz, 14x13 cm, 2015 r.
 New York 11.09.01, brąz, 14,5cm, 2006 r.
 Schody, brąz, 12,5 cm, 2016 r.
 W ogrodzie, brąz, 12,5 cm, 2006 r.
 Siedząca, brąz, 13,7x 10 cm, 2006 r.
 Marszand, brąz, 11,5x11 cm, 2010 r.
 O poranku, brąz, 11,7x11 cm, 2009 r.

Łęski Paweł

Z cyklu: Idole mojego ojca
 Jan Paweł II, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 Tadeusz Kościuszko, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 Józef Piłsudski, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 J. J. Rousseau, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 Abraham Lincoln, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 Mahatma Gandhi, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 Nelson Mandela, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.
 Aleksander Solżenicyn, mosiądz, 10x14 cm, 2016 r.

Maiński Dominik**Majewska Alicja**

Remake 1/2017, aluminium, 26x18 cm, 2017 r.
Remake 2/2017, aluminium, 26x18 cm, 2017 r.
z cyklu Remake 3 „1992/2017, aluminium,
26x14 cm, 2017 r.
Thorunium, tombak srebrzony, 9 cm, 2001 r.
Hereditas saeculorum, tombak srebrzony, 8 cm, 2012 r.
Rok Frederyka Chopina, tombak srebrzony, 7 cm,
2010 r.

Molenda Marian

Introspekcja I, brąz, 40x15 cm, 2010 r.
Introspekcja II, brąz, 40x15 cm, 2010 r.
Introspekcja III, brąz, 40x15 cm, 2010 r.
Introspekcja IV, brąz, 30x15 cm, 2015 r.
Ecce Homo I, brąz, 30x15 cm, 2010 r.
Ecce Homo II, brąz, 30x15 cm, 2010 r.
Z cyklu: Linia życia, brąz, 50x20 cm, 2015 r.
Retrospekcja I, brąz, 25x15 cm, 2014 r.
Retrospekcja II, brąz, 25x15 cm, 2014 r.
Modlitwa, brąz, 25x25 cm, 2014 r.

Nitsch Krzysztof

Cykl Turbulencja, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Turbulencja B, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Ochrona środowiska A, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Turbulencja C, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Auto 1, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Auto 0, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Ochrona środowiska B, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Auto 2, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Auto 3, brąz, 16 cm, 2015 r.
Cykl Tunel, brąz, 16 cm, 2014 r.

Olszewska-Borys Ewa

Dotyk, brąz, 11,7x11,5 cm, 2001 r.
X Biennale Sztuki Sakralnej, brąz, 7,5x8 cm, 2002 r.
Muzeum Azji i Pacyfiku 1973-2003, brąz, 12x12 cm,
2003 r.
Tadeusz Strugała, brąz, 10x11,5 cm, 2005 r.
Droga, brąz, 11,8x12,2 cm, 2014 r.

Pietrusa Stanisław

Modlitwa za Irak, brąz, 12,5 cm, 2004 r.
Jesień, brąz, 15 cm, 2009 r.

Schmidt -Góra Magdalena

Z cyklu: Legenda aurea – St. Francesco, cynk,
8,5x13 cm, 2013 r.
Z cyklu: Legenda aurea – St. Lucia, cynk, 8,5x12 cm,
2016 r.
Crux fidelis, brąz, 16,5x11 cm, 2015 r.

Stasińska Katarzyna

Deo Gratias, brąz, 14,6 x 15,6 cm, 2000 r.
Wanda Błęńska – lekarz trędotatych, brąz,
15,7x14,8 cm, 2001 r.
Tysięczna audycja, brąz, 14x15,8 cm, 2001 r.
Marysia – urodziny Karola, brąz, 14,2x14,5 cm,
2005 r.

Stasiński Józef

Śmiejący się Aleksander, OPUS 1723, brąz, 7 cm,
2001 r.
Uśmiechnięta Sylwia, OPUS 1725, brąz, 7 cm, 2001 r.

Sztuka Jerzy Filip

Fryderyk Chopin, brąz, 4,7x9,8 cm, 2010 r.
966-2016. Kościół przyniósł Polsce Chrystusa, brąz,
18x18 cm, 2016 r.
Ojciec Św. Franciszek, brąz, 17x13,5 cm, 2016
Tchnął, brąz, 13x12 cm, 2001 r.
Jan Paweł II, 1978-2005, brąz, 12 cm, 2014 r.
Niech zstąpi Duch Twój, brąz, 6,5x10,5 cm, 2014 r.
Totus Tuus..., brąz, 15x13 cm, 2013 r.
Mikołaj Kopernik, brąz, 34x16,3 cm, 2012 r.

Wąsacz Józef

Z cyklu: Kraków – Słodkiego szczęśliwego życia,
brąz, 14,4x7,3 cm, 2001 r.
Z cyklu: Kraków – Odwieczne marzenie, brąz,
16x15x7,5 cm, 2002 r.
Św. Ojciec Pio, brąz, 7x5x8 cm, 2002 r.
Z cyklu: Mementa – Pomiędzy, brąz, 15x16x3,3 cm
2015 r.
75 lat Centrum Onkologii w Warszawie, brąz,
9,2x8,2 cm, 2007 r.
Z cyklu: Mementa: Dom, brąz, 16 cm, 2006 r.
Z cyklu: Mementa: Dobre życzenie, brąz, 14 cm,
2004 r.

Wątróbska-Wdowiarska Anna

...by czas nie zaczął i niepamięć, brąz, 15x14,5 cm,
2014 r.
Oczekiwanie, brąz, 12x16 cm, 2012 r.
Masaccio, brąz, 11x10 cm, 2002 r.
Vincent, brąz, 15 cm, 2013 r.
Beauty of Animals, brąz, 13x12 cm, 2015 r.
Horses, brąz, 9 cm, 2014 r.
Polska w Belgii, brąz, 9,5 cm, 2015 r.
Kąpiąca się, brąz, 6 cm, 2015 r.

Witkowski Krzysztof

Organizatorzy:
Polskie Stowarzyszenie Sztuki Medalierskiej
Muzeum Monet i Medali JP II w Częstochowie

Projekt okładki: Anna Wątróbska-Wdowiarska
Skład i DTP: Magdalena Hajnosz

ISBN 978-83-945335-1-9

